

نمبر ۱۰
هاوینے ۲۷۲۱



شعبہ

ناوہ ندرن نووسہ رائی کوردستان



بەرھەمی شیخیری

روژھەلات





ناوهندى نووسه رانى كوردستان

ژماره ۱۵، هاوینی ۲۷۲۱

بهره می شیعی روژه لات



بلاو کراوهی

ناوهندى نووسه رانى كوردستان

هاوکارانی ئەم ژماره:

کۆکردنه وهی بهره مه کان:

شهریف فهلاح

دیزاین:

ئه فراسیاب گرامی

چاپ:

ناوهندی ۴۹ کتیب

ژماره ی ISBN:

ISBN 978-91-89439-06-1



9 789189 439061 >

کانالە کانی

پۆهندی:

مالپه‌ری ناوه‌ند:

www.nnkurdistan.org

کانالی تلېگرامی ناوه‌ند:

<https://t.me/NNKurdistan>

لاپه‌ری فه‌یسبووک:

<https://www.facebook.com/NNKurdistan>

لاپه‌ری ئینستاگرام:

https://www.instagram.com/nawendi_nuseran/

ئیمه‌یلی پۆهندی بۆ ناردنی بابەت، ره‌خه‌،

پیشنیار

navendinuseran@gmail.com

به رهله می

شاعیران

مه هدی حه سه نی جه لیلیان
 خاله قازی
 شوعه یب میرزایی
 محه ممه د موه فه قی
 سروه مه جیدی
 حه بیب به خشووده
 خالۆ کوردین
 یوسف کولونه کزاده
 عه بدوللا حه مزه
 کامران شافیعی
 لانه یار
 سامال ئه حمه دی
 جه واد حه یدهری
 حه مید شهریفی
 نارام فه تحی
 کامیل بوکانی
 ئه فراسیاب گرامی
 سه میرا زه مانی مونفهرد

ئازاد پۆسته می
 په رویز زه بیح غولمی
 ئیبراهیم ئه حمه دی نیا
 مامۆستا بیبه ش پیروتی
 جه میل مورادی
 ناهید حه سینی
 رمان سو فی سولتانی
 ژاله سه فی یاری
 شهریف فه لاح
 عه لی ئولفه تی
 هه لاله سو هرابی
 له یلا به هرام به گی
 عارف عه زیزی
 ره حیم لوقمانی
 زینه ب یووسفی
 جه لیل عه باسی (قه قنه س)
 جه مال نه چاری
 تاهیر مه هابادی
 ئیره ج عیادی
 سو هه یلا مه یه می
 ژیلا سه فایی
 هه رمان وه تمانی
 گوله باخ به هرامی
 که مال مه ریوانی
 دیمه ن سو هرابی
 گوستان وه لیه
 سه لاح کونه پۆشی
 فه رید پاژین
 ناسر ئاغابرا
 بیهروو ز یاسمی
 شه هلا یار
 به هار حه سینی

ئه یاز سیاوه شان
 سیمین چایچی
 ساله ح سوزه نی
 عه زیز ناسری
 قاسم ئه رژه نگ
 په رویز بابایی
 حسین حه یدهری
 کاوه خوسروی
 فاته حه جازی
 ره سو ل سولتانی
 شه مال ئیسماعیل پوور
 ئاکو ئه لیاسی
 عه زیز نیعمه تی
 له یلا گورگانی
 ئه حه سن ره شیدی
 سه عید عیاده تیان
 کولسووم عوسمانپوور
 ئیره ج میهر به خش
 شلیتر ئوولا
 به یان عه لیره مایی
 ره ئوف محه ممه د پوور
 سابیر عه زیزی
 له یلا ره زایی
 جه لیل ئازاد یخواز
 ئه مین گهردیگلانی
 جه مال فه تحی (کوچهر)
 کاروان میروای
 جه لال نه چاری
 پروانا چوو پانی
 هه ژان بابامیری
 فه وزیه سولتان به گی

په یف

شێعر به درێژایی میژوو پانتاییه کی به رفراوانی له ئەدهبیاتی ئێمه دا هه‌بووه. زمان، گێرانه‌وه، روانگه و دنیابینی شاعیرانی ئێمه هه‌لقولای ژینگه‌ی کۆمه‌لایه‌تی و فره‌هه‌نگی کوردستان بوون و هه‌ن. ئەم کۆمه‌له‌ شێعره، هه‌ولێکی بچووک به‌و کۆکردنه‌وه‌ی تواناییه‌کانی زمانی شێعری و نزیکبوونه‌وه‌یان به‌و دنیای خوێنه‌ری کورد چ له‌ رۆژه‌لات و چ له‌ دووره‌ ولات. هه‌ولێکی خۆبه‌خشانه‌یه به‌و نه‌خشانندی به‌ره‌مه‌کان له **دیارییه‌کی وه‌رزانه‌دا**. به‌و ئەم ژماره‌یه، زیاتر به‌ره‌مه‌ی شێعری بلاوکراوه‌ی سایتی ناوه‌ندی نووسه‌رانی کوردستان هه‌لبژێردراون. شاعیران هه‌رکام له‌ گۆشه‌نیگایه‌که‌وه به‌و دنیای شێعر ده‌پروانن. فره‌ده‌نگی و فره‌ روانگه‌یی فه‌زای شێعری ئەم ده‌فته‌ره‌ی لیوانلیو کردوه له‌ جوانی و له‌ودیه‌ سنووره‌کانه‌وه په‌ریوه‌ته‌وه. به‌رێزان کاک شه‌ریف فه‌لاح ئەرکی کۆکردنه‌وه‌ی له‌ ئەستۆ گرتووه و کاک ئەفراسیاب گرامی دیزاینی به‌ره‌مه‌که‌ی ته‌واو کردوه. دیاری وه‌رزانه، پرۆژه‌ی ناوه‌ندی نووسه‌رانه که له‌ هه‌موو به‌ستینه‌کانی ئەده‌بیات و هونه‌ردا بلاو ده‌کاته‌وه و به‌و ژماره‌کانی داها‌توو چاوه‌ڕێی به‌ره‌مه‌ی نوێی ئێوه ده‌بین. گله‌یه‌ کانتان به‌ گۆل وه‌رده‌گرین.

پێکه‌وه‌بوون و پێکه‌وه‌بونیادنان خه‌ونی ئێمه‌یه

ناوه‌ندی نووسه‌رانی کوردستان

هاوینی ۲۷۲۱ کوردی

تا پینجه مین وه رزی خاتوون، دلنیام
ده مرم!

دوو شیعر له دیوانی «ژنانه ترین
دلهر اوکیکانی خاتوون»



ئه یاز سیاوه شان

۱

دلته نگه
سبهریک له پانتایی سبهریکی تر
تا جگه ره یه ک داگرسینی
تا دوایین ژماره ی ژانه کان بزمیری
خاتوون!

۲

سه رگه ردان
هه نگاویک داگیرساو له هه نگاویکی تر
تا دلۆپیک خوارتر له چاوت
ژیان،
رهنگه هه ره سی ژانته بیت
خاتوون!

۳

ته نیایی
هه ناسه یه ک له هه ری می هه ناسه یه کی تر
تا شیعر برکا و
تا نالی مابیت
له بوغزی چاوه کانتا
مردوویه کی ته نیام
خاتوون!

۴

به منه وه شوپ
جیلوه ی جه نازه ی ساله کان
تا تابووتی مه مکت
خاتوون!

۵

مه رگ
لیوریزم ده کا له تو
تا ئادره سی کۆلانیکی تر
خاتوون!

«...»

دلۆپ دلۆپ
به سه ر بالی شه وگاره وه

شه و.

تا چاو برکا خه میکی تر و
تا بارانیکی تر
ته نیایی...
زه مه ن
داچوړاو له چۆمی چاوانت و
ژیان

ده پرژیته که زیه ی ژانته و
منیش

پر پر له تو
ئه ی ژانته ترین هه ناسه
خاتوون!

ئه ی شه که تی سالانی فی گرتوو
شاژن!

«وهش ئامای وه خهیر ئه ی به رگوزیده
بو نه جای مه ردوم جاگر نه دیده»
مه وله وی

کاره سات

خاکی ئەم کۆنه وڵاته
 گیزه لوولی دوژمنم
 هەر ئەمێنم هەر ئەمێنم
 خاوهنی خاک هەر منم
 شاری پیروزی حیماسه
 له هه ناسه ناکه وێ
 سه ربلیندن کیزه کانی
 قهت بو کەس دانانه وێ
 لێره دایه پۆله پۆیه
 کورپه کهی بی لانکه یه
 جاسروودی ئەه ره قیبه
 یاکوو لایه لایه یه
 شارو کۆلان و وڵاتیک
 نابه زێ بو ناکه سی
 گۆره جێ داگیرکه ره
 نابیته جینگای هەر که سی
 چاره نووسی نه ته وهی من
 دهرد و مالوێرانیه
 ژینوساید و کۆچی سوور و
 فاجعه ی ئینسانیه



سیمین چایچی



ساله ح سووزه نی

سین یان شین و
که ریستی ی ...
یانی و هانی به
ته ته ر و جه ماوه ری
فلق تا ئه ژنوؤ..
با یان دیوار و به رد
پیکه وه ده بن به
مه سخه ره

یانی هه لپژانی
وشه و شه ویکی ده وی بو وه ی ریکی خه ی!
یانی زمان به "ژی" و تری به؛ ری..
هه ر پی و امان نیه مه عباااش چ جیاوازه
بلیم ته عبااا
یانی گالته کردن به هه موو ئه شکه وته کانی
عقل مانگا ا ا یان کردن..

یانی شه رته سویند ده خوم به خوشترین
خواردن شه وانه گوئی نه ده مه درو کانت و
تاد.

تاد. چیه بو قله سه ماوه ر تا ماوه سه ماوه ر
نه بو وه؛ ده بی به سه ور و ماه زیاتریش
هه ی سه گ گ گ..

من ئه گه ر تو م پی ناخوش بی، ده بی به ئه و
دلپسی ناویکه به له شتا دوور یان به هه رچی
که شه فه ی "ئستیل" ه! بو وه ی گوته بو
تیرناخوی به و گه وره و تریش ش ش.. گوتم
بو خوت ئه که ی به شلقه فلقت

دلپسی تا بیته و دل پیس کا ئه و خوی به
سی چه شنی تر کردی به چیروک و خوی
تیا کرد به پیاو و نی دلپیس ته ماح ئه کاته
قه له مه که شت ت .. چیداوه له و ده قه ی
سه روه ئه گه ر ژنیکی ئه حمه ق نیت ت ت..
من یان ئه و هه ردووکتان!

ئه م ده قه ی خواره وه یانی هه یچ چه چ؟
هه یچ هه لواسینی وشه یه به بالای زمانا
یان له و جانندی مروقه به در یژیی گه و جیدا؟
شه رته به پلاوی هه موو درو کانت شه و
نه چم م.. به ته خته نا سه خته گوته
ئه وانه ی سه ر یان ده گو پنه وه به ناولنگترین
حه زه کانی

ئیشتیات مرم که هه ر که چوو چوو و
شه رتی کرد به درو بو شه و و سه ختی
ته خته ی نه ما تا هه رچی سه ر یان به دروونی
که شکه وه ده گو پی به حه زی ناوشنگ بوو یا
لنگ ده رچوو له یاد و نیشته وه له قوولترین
ئاشتی با و ده سکی له شم که شه وانه ره قتره
له ناگری له شم

تا ئاوئی که بی ئه وه ی پیستری بی
شه کاوه یه شه وانه له ره قه نا ره ق ق..
... نا ده رچوو به سرکی هه ناسه و شه ق
بوو به هه زاران سپی و یه ک دوو.. ئه گینا نه
شه ر هه راسانه و نه کا ده که نه هه مانه به
کتیب و به کا مرد تا هه موو ناولنگ و نا برا
شنگ گیاترینه ده عبا یه و ده عبااااااااااا یانی
چی؟

یانی و هانی و هه موو سه گه کانی ته مه ن
من ئه سیرترین تام بووم و به رو نیان ده زانیم
م م ..

فه له ک و ته له ق و نه مه ک و ته عام م
م هه رنه مان و مان باشه تو هه میسه
ئه گریایت و باوه شت ده کرد به هه ناسه تدا
تا کوئی ئی ...

- نا یانی هه له ق و مه له ق و ته ماته به
کیبورد و هه لفرین تا سه فارته به قافی

بۆ به شمهینه تانی ئه هواز

لَا نَرَىٰ

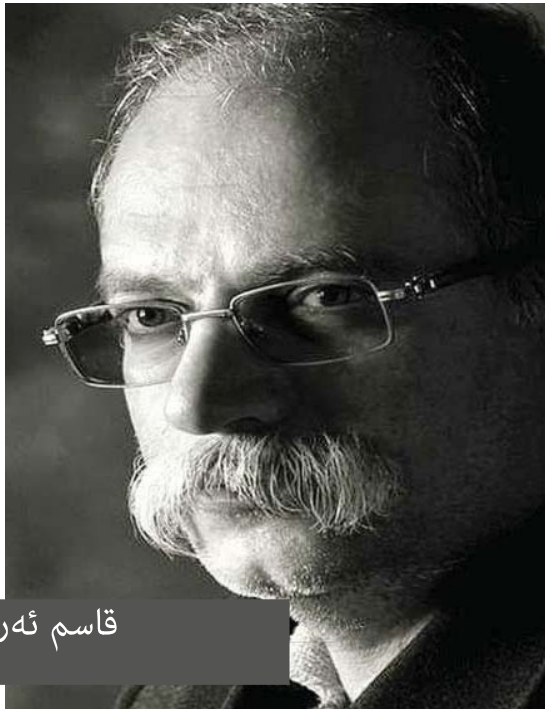


عهزیز ناسری

نهك خۆش نییه خه بهر، ههر قشقه پرهش نه ما
تهنكایی دادپا و بستیک به پرهش نه ما
لۆرکیکی گۆزه سوور... کوا ئاوه سارده که ی؟
مه مکی به بای شه مال... داخم جه پرهش نه ما
شلکیک به نازونووز، ماچیک به سه د به لاین
هه بنانه کون بووه و ئه و ده سخه پرهش نه ما
که لیک هه بوو به ناو- به ند بوو به تاله موو
سا که ل به که ل بووه و ئه و غه پره پرهش نه ما
وه ستا پره جه ب نه بی و توپیش ته یار بکه ی!
توپی که توپی شپ، فت! پیمه پرهش نه ما
رپوی گه ری ده کرد، هانای ده برده کون
لیی هه لگه پرایه وه و گه پ بوو گه پرهش نه ما
بیفه پره ی ده سه ند، پالنه ر بوو گویکه پره
ئه و بیفه پره نه ما و ئه و گویکه پرهش نه ما
ئاشق که راده بوورد، گو به ل ده بوون سه گه ل
ژوانی شه وانیه و ئه و سه گوه پرهش نه ما
په رتوو که که ی ژیان! چونت بنووسمه وه؟
بۆ من که ئیترم یه ک لاپه پرهش نه ما!
شوکرانه مان ژمارد، تاقیکی ده رنه چوو
«مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ» ش نه ما

۱۹/۷/۲۰۲۱

* لَا نَرَىٰ: نابینین؛ چاو ناکه یین.
گو به ل بوون: گوئی قوت کردن.



قاسم ئه زه نگ (تاته شه مال)

ئسان ۱

من تهك واژه ی سهر لاپه ره نیم
 ك تام گولّی كاقه زین بگرم
 خه لاتّی قلاتّی بّی قلاتم
 ئه رهه قم یه بوو یّی واژه بنۆسم
 ئسانه مه نۆسم
 ئه ره مه یتین قۆته بهین
 ده ریا ههس

هه ره چّی مووشین بووش

هه ره فهخت هه یزه مه گرین، هه ره هه یز

فتنت یا ك هه یز گرتنت

مه رمنّی بارگای دووزه خ و به هشت فرووشه ل

ژین فرووشی نیه

ئه وّو ك فتّی

بیهه قهینه ی ژین

ئه وّو ك هه یز گرت بیهه قهینه ی زه مان

ئه ژ ئه قه به ی سات پیرس!

ك ها قهیرّی

كهس و كارم ئاشق ژیان

ئه ره منه مه ژیم

ئه ره تونه مه ژین

دهنگ ئشق ها قهیرمان

منه مه نۆسم ئسان

هه یتهیر تو بووشین ئشق

هه یتهیریش بّی مه رگی

ئسان ۲

شه وّی ك خۆن مانگ

رووژّی ك خۆن هویّ، ماوه جه وهه ره

خودنقیسم

نامه ی ئه پرا ده ره و ده ره قه چ مال و ئاساره ل

خاكه مه نۆسم

په لنگ سهینه م قازه مه وریّ ئه پرای مانگ

كه مووته ره شهیرم مه نیشیه سه ره یالّ خه یالّ

شه وّی ك دار داخه مه كیشی

شهیره ماوه په رسیار

مه نسوور مه پایه دار

داریش مه پایه مه نسوور

هه سهیره مه پایه ئه ینولقوزات

ئه ینولقوزاتیش مه پایه هه سهیره

به قداد مه پایه هه له ب

هه له ب مه پایه به قداد

ئسان مه پایه ئسان..

دوو

ورکه مهن ئاوی نیاوۆ بیخوو دارا،

ورکه مهن

یۆ بواچۆشا تۆوهر داسینن وارا، ورکه مهن

ئهنده بۆقیم پۆوه نریاینن دلن مهردمیهنه

پیسسه میردز مهی مهوینو پراویارا، ورکه مهن

ئهنده وهختیوه تفهنگ دارن ملانن پهی

کەشی

خۆفنی مهوزانن دلن ههرچی گووارا،

ورکه مهن

چی رهشایی مشیۆ وه رپهنگوو چه مانم په ر

کهرو؟

ورکه مهن ههرگیز چه مم نه گنۆ، هه سارا

ورکه مهن

چن سه ره م میشو چه گرمو قالوو شاری،

تاته رو

پانمونیم کهردن ویم یاونو هه وارا ورکه مهن

حهز کهرو ئی شیعرن بو، ئه شکوفه قهو

دارانه ره

یا نه، بو گهنه و بیاوۆ، لاو هه ژارا، ورکه مهن

کۆپه لنن میانن تارم، پرا میاقۆ بنبه سن

سیوه رو ئا کۆپه لا، سه رمۆ دیارا ورکه مهن



په رويز بابایی

یهک

بوونه به شمشال، بوونه به نهی پهیت

بوونه به شهر بهت، بوونه به مهی پهیت

ئه گهر به گیانهن، پهی تۆ مه مروونه

ئه گهر به دل بو، وه ختهن بهر بهی پهیت

لیزمه ی با من پیکانن یۆ یۆ

ههر چیوئ وه شن پیسسه و شنه ی پهیت

ده رویشیم تایسه نه که ردهن، به لام

با بگنوو زکروو، که روو حه ی حه ی پهیت

خۆزگه بیاینن به پادیشایه

پاوه و مه ریوان _ تاران و ره ی پهیت

شوانه و شیعرن تۆنا کناچن

گلوهم مه دروونه به هه ی هه ی پهیت

دلوه شیم ئانهن شیعره م یاوۆ لات

په وکه ی منویسوو، شیعرن په ی په ی پهیت



حسین هیده‌ری

سَن کورته شیعر

۱

مروّف
دهستی ناوه‌ته
بینی شار
شار بوّنی کردوه
زهوی
خوی پیهه‌ل ناگیریت
با خرۆکه‌یهی تر به‌دوزینه‌وا
زهوی تیدا به‌نیژین
بوّنی لاکی شار
هه‌مووجیهانی گرتوه

۲

وشه‌کان
به‌رده‌بنه‌وه
له هه‌یکه‌لی مروّقیکی بی سنووردا
بی سنۆرت
له سه‌فه‌ری _ با _
بی‌باکتر له هه‌ناسه‌ی
گۆل.

مروّقیک
بیته میحرابی کتیب و
ساته خنکاوه‌کان

من

توم له ده‌فته‌ری
به‌یانیه‌ک‌دا،

که وه‌شه‌ی خو‌شه‌ویستی مروّقت ده‌نوو
سیه‌وه

به‌جی هیشت.

۳

به‌برزانگی عشقت
چلۆن نووسراوه شیعریی
که سه‌د دیده و دل
به به‌نداوی خوی ده‌خات!
به‌ده‌شتی سپینی چاوتا
گه‌ر بیّت و بایه‌ک هه‌لکا
به شه‌قامه‌دا

چ ندها دل شیّت وسه‌رگردان
ده‌کا.

به‌خشه

به‌م کۆلانه‌دا

عه‌تری گووزهرت

روژانه

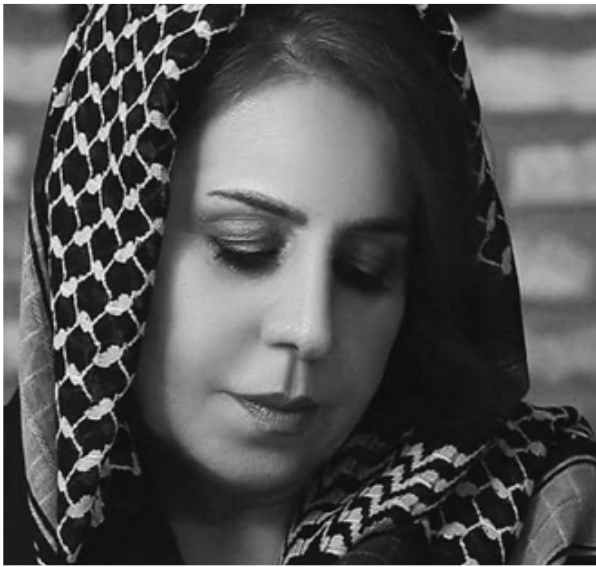
تا به‌میئیت نه‌فه‌س
له‌ناو سییه‌کانی
عاشقی‌کدا.

ههسرهت ئازادی

خوهش وه هال مهل فرهی بال دیری
 ئاسمان و زهوی ههه جوور مال دیری
 سروشت و ههستی وه تهیا دۆنی
 ههه شوونی خاسه له دنیا دۆنی
 لهو کهشکهشانه فری وه ئازاد
 له تهمام جههان نوپی وه ئازاد
 نه خهمی دیری نه کهس خهمین کهی
 نه جوور دپنده دايم کهمین کهی
 ئازاد و سهربهست خیالی نهیری
 شهپ و شووم لهوهه چهو کالی نهیری
 ههه کووره بهرزه نیشی له بانئ
 شنهی ئازادی دهیدن له گیانی
 نه دهره و نه ژان نه جهنگی دۆنی
 نه زهخم کاری جای شهنگی دۆنی
 له گ ولاتی بیترس سهفهه کهی
 وههه ئازادی گشت لا خهوهه کهی
 ههه اوپاز گیانی دار و بهرزیه
 ههاتن و کووچی وه سهربهرزیه
 گهشت دنیا کهی وه هیز بالئ
 منیش ههه ویشم خوهزهیه وه هالی



کاوه خوسروی



فاتمه حيجازى

چاوت كه وه گيانه

ئه و خپوه ته ژوانگه نيبه
 چه شارگه ی جهرده و دزه،
 له ته موتۆمانی رپگادا
 ئه يانه وئى پروونا کيمان بو نه مینى،
 چراکامان ئه رپینن،
 چریکه مان ئه خنکینن
 چاوت كه وه گيانه

چاوه کانت چرای چاوی

ئه م شاره یه!

شارى مانوو، زامستانى،

تاریکستانىكى تینوو

كه چاوه رپى ئاسۆی پروون و به يانییه

چاوت كه وه گيانه

خپوه تی شهو،

كۆبوونه وه ی ته ور و پاچ و بیلاسنه!

ئیمه ی مانوو له جهوری شهو

به جى ماوین له کاروانی یارانى رۆژ

ئه سیر و دیلی دیوی شهو!

چاوت كه وه گيانه

حیکایه تی دار وکانی برایه وه

ماسییه کانیش،

رپگای زه ریا نادۆزنه وه

تابلو ی رپگاکانیش هه لهن،

چاوه کامان نایخویننه وه

چاوت كه وه گيانه

"شه م" ه کامان، چرو ی چرای

کازیوه یه کی پرووناکن،

كه رۆژی خو ی دائه گرسیین

ئه ورۆژه ی كه هه نگاهه کان

به ره و پیری هه تاو ئه چن

له لووتکه دا، ئه گهن به یه ک

من ئه زانم ئه و رپگایه،

تا کاکیشانی خوا ئه چى...

شوین پى جیماوی رپیواران،

هیلکی بی کۆتاییه،

نا برپته وه!

چاوت گه وه گيانه،

بانگه وازی رپیوارانى کاکیشانه،

هۆره ی خه می زامداره کان،

چریکه ی رۆحی ئینسانه!

شاربەدەر

خەمى ئاۋارەيى خۆم خستە جانتايەك و رۆيىم ئەم چىرۆكەم چىاندە گوۋى كپرى شەۋبايەك و رۆيىم ئىۋارەيەك لەگەل ئىش و ژان و خەما لەدايك بووم گريانى خۆم خستە دووتوۋى سېرى سەۋدايەك و رۆيىم نىشتمانم لە نىو دىل و شىعرە كامما حەشار دابوو دلىشم دايە دەست پىلى چپرى دەريايەك و رۆيىم ھەور ھەور بارىمە سەر ئەو پىدەشتە تۆزاۋىيە تا شكاندم تاسەى دلى سىسى گيايەك و رۆيىم ھەقايەتى پەشىمانىم لە سەنگەر و چيا دەبىست گريام لەگەل بەرد بە بەردى شاخ و چيايەك و رۆيىم چاوم لىك مۆر دەبوونەۋە و پەنجە كانم لىك رادەسان حەزە كانم ناشت و ئىتر نەمما تەمايەك و رۆيىم ئەو كاروانە رىۋاركوژەى گاي بنە سەرقەتارى بوو زانىم دەمخاتە نىو گەرووى سوورى حەزىايەك و رۆيىم نە باۋەرم بە ئەستىرە و مانگە، نە تىشكى خۆرەتاو وا بوومە دوا ترووسكاى كزى چرايەك و رۆيىم



رەسوول سولتانى

له سه ر خه رمانه خه ونی سه دان ساله ی وشه و
شیعرم چینه ده کات.

به یانییه ک له خۆر ده دویم

له و گوله گه مانه ی

به که رویشکه و ناز

بۆ سه ر خوانی بووکیکی ره زاسووکی ئەم
هه ریمه

به دوو ده سماله و سه ما ده پۆن

له و شه وانه ی وا

هه زاران ئەستیره ی ماچ

به ئاسمه نه وه زریوه ی دی و له دلیاندا

حه قیقه تیک له خۆر ده چرین

له و سیحرانه ی له قه د پالیک

شه مال به ده م مزی چوو زهره ریواسیکی

تورته وه

شه رعی گولان ده کا.

به یانییه ک له خۆر ده دویم

ئه و کاته ی وا

بوته ئالا و

له نه زمی ترپه ی دلی من

سه رمه ست و شاد

ده شنیتته وه.

له خۆر ده دویم

به یانییه ک له خۆر ده دویم

زرت و زیندوو،

خۆریکی نوئی،

وه ک هه ناسه ی پاش مه بارانیک

که له ئاسمانی کوتره سپیه کانه وه

دزه ی کردوته ئەمدیو

به چه یرانی قوتابیان ده بم

که گۆنایان به خۆری نوئی ده پشکوئی و

جانتایان پۆلیک په پوله ی نیرگزه چاری لی

هه لده فری.

هه ناسه م به ودمیانه وه گری ده ده م،

سه رمه ست، چه للاج ئاسا

ده مه ولات

دوا هه ناسه کانی چوارچرا به سپیه لکما

ده شنینه وه،

پیروزه زاتیک

پیشه نگیکی پر له بر وا

ویردیک له چه شنی رۆحه سه وزه که ی

دلدار

به روخسارمدا ده پرژینی.

له گه ل مندا دار و به رد و ئاسمان و

خۆریش

ره نگ ده گۆری،

من ده مه ولات و تۆش ئە ی کیژ

ئە ی روخساری قه ت نه دیتراوی

زه رده خه نه ی ئەمدیوی چیا

مه لی نیگات،



شه مال ئیسماعیلیپوور

پشکوئ له من، ئە هی عیشق!

پشکوئ

له من

ئە هی عیشق!

وہک بیژووی خاک،

به تامی سهوزایی به هار.

به چهرموویی گولی گیلاس،

به سهه گۆپکهی سهه چلی دار.

وینهی بالای، سهول یا خود کاچ

وہک شه کراوی شیرینی لیو،

بو تاسهی ماچ.

پشکوئ

له من

ئە هی عیشق!

به تینی گهرمایی هه تاو،

له سهه پشتی توئ خستوویی

به فری به رنسیی کویستانان،

به میلۆدی پره پرهی

دهنگی نه رمی رنه ی باران ،

دهست به کاکولی خهونی ژیر

دهواری نیو ئیلاخانم دابهینه

به خوړایی، هاژهی نیو قهلبه زهی به فراو!

پروئ له من

ئە هی عیشق!

له ره شبینیم،

تالی باریکی تیروژ به،

به کوناوه جگی تاریکیا

بخزیره ناو ناخی دهروون،

وک پرووناکی، تیله یه ک له چاوی گزنگ،

که کوئایی

به تارمایی

دوا ته قالای شهوگار دینی و

بو ژیانه وه،

هیوا ئە زینتته چاوی

تاریک و پروون!

ئە هی عیشق،

پروئ له من!

به ههریمی ماته مینی له

تهه نیشتووم،

هه لکه له قاقرستانی

زهوقی مردووم.

به سووکایی بالی «با»

بی،

به مهستی شه رابی پاییز

به بوئی سمل و میخه کی

به ره ره روکی به هاران و

به به رامهی نیشتمانم

به دهقهری

دلته نگیم،

به هپواشی گوزه ربکه.

پشکوئ

له من

ئە هی عیشق!

تا سنه و بهری هونراوهم،

له ویشکه سالی ته نیایی،

ههم شکوفه بگریته وه.

تا کوو ژیان

به ره وانی و پاکیه تی ئاو،

به قوولایی شینی ئاسمان

جاریکی دی،

مانای خوئی وه بگریته وه!

پشکوئ

له من

ئە هی عیشق!



ئاکو ئە لیاسی

Gizgizîn)))

Laşê min
 bi kule janeke nenas
 digizgize
 şev e
 tènêtîya min te vedixwîne
 ez bi çend hêsirên birçî
 te ji çavê xwe dibarînim
 lertzok,
 Raweste canê
 raweste
 li vê rawestgehê
 çend kovar û rojname
 min vedicinqînin
 «Mafe te, mafê min, mafê meriv»
 diçilwile di kelecana
 RAPORTAN de.
 Kel dibin demarên serê min
 çîl dibe xwîna hizirên min
 dîn dibe tarûpoyê hişê min
 rawesta canê
 derkeve ji hêsirên min
 derkeve ji kevirîna min
 derkeve ji cemidîna canê min
 derkeve canê
 tu baran î...nî..nî
 wa bihara axa min nêz dibe nêz,
 rêz dibin axînên minên zuha
 girrêlbe... girrêl
 di hêsirên awareyên min de
 bi ser dêmên min ên qurmiçî de
 tu qasidê avê yî
 di hişkesala girîna min de.

Ax xewneke bêşirove

tu di reveke şêlû de gul
 ez gêjelokekî mişt serxweş
 rê bi leylanan çarmîxkirî
 dil pêjna bîrewerîyên çol
 ji çavên te
 hêsir hêsir
 ez sefereke bê vegeerîn
 dişemitim!
 Xeşa digirin
 şitilên hizirên heza me.
 Li vir gulê,
 xaçên me dîsan
 sor dipişkivin
 weke rengê êvarên
 şehîd
 weke rengê sipêdeyên
 koçber,
 tilîyên minên dîwarkirî
 nikarin ..naaa
 bibin perjan
 ji peyvên min ên
 dua'xwaz re
 ku herro çar caran
 dikevin ber aleşeva
 xencerên salên hîz
 li ser rûmetê kaxezekê bêgunê.
 Kî dikare
 me ji mija dudilîyê derbas bike
 waye.. ax
 di hemêza xwedayan de
 di xewneke şirîn de
 azad..azad
 tê semayê..



Ezîz Nematî (Avashin)

۱

بالام ناگاته
 بیپره حمی به یانیان
 رهش ده تنووسن
 نه له موسیقای قژه کانت،
 له بی به زهی ته نیاییه کدا
 هوا خنکاوه،
 له هه لفرینی هه ناسه یه کدا
 لایه لایه یه ک به ده م باوه
 ده لی:
 مهرگ ناتوانیت
 پوخی یاخی داگیر بکات،
 ئاسمان!
 به قالاوه کانت بللی:
 هه وره کان پانه گرن،
 ئەم دارستانه تینووی هه ناسه یه که
 له بارین،
 بباره باران، بباره،
 لیپره تهرمییک خه وتوووه،
 با هه موو ئاواته کانی هه ستن
 و ریگای بستیکی ئەم خاکه وه ربگرن،
 تا نیشتمان
 هیواش هیواش
 بیپت به ئالای داره پیره.



له یلا گورگانی

۲

دامه پۆشه به شه ونمی نه بوون
 هیشتا
 دارستان به موسیقای ئه وینم
 سه ما ده کات
 گویم پره له چیرۆکی خوشه ویستی
 ده م ئه نیم به گوئی باوه،
 کراسه که م
 پر ئه بی له گوله هیرو،
 له ناخمدا تهرمییکه
 تامی نه هاتنه وه ی ئیوارانت،
 بیره وه ریبه کانت بوئی بارانی پیوه یه
 له هه ر کوئی ئه یینژم،
 خوئی به گویمدا ده چینیته وه،
 کام حه زت
 بکه م به سکالا
 که هه موو کات به تینی حه زه کانت
 ئوقره بگرم
 من نازانم
 له کامه ئامیز ئه گه ریته وه
 که بوئی جه سته ت
 له پیکه نینی هیچ گولیک ناچیت
 ده زانم
 هه موو کات
 دوایین سوژده م
 باوه شیکه له خوژگه
 له لیوه شرمه کانت.
 هه موو که سیکم خوش ئه وئی
 جگه له تو
 منت له خووما پفاندوووه
 له کامه ریگاووه هاتوووی
 که هه موو ریگاکان
 له هه لکه وتی بی وه خته ماچیکتدا ون بوون
 من ماومه وه
 له کویره ریگای روانینی تو

که هه موو روژی له بیدهنگی لیومدا
 ئه بیپت به شیعر و سکالا و شه رمی باوه شت.



ئەحسەن رەشیدی

جاریۆتەر و یم مدهو زەردەخەنەیتەر

بوو بە شاخو

چەنەم و یەری

هەتا نەبیە ی سکەل

نەزانام

گیانت چن گەرما

هەتا نەبیە ی شوپەبی

نەزانام

سیوهرت چن نەرما

بیرەوهریت نەگراوانام

نەزانام

چ پوخوانیۆه بیەیتەنە مدران

ویم مدهو دەساتەرە

پاسە مزانو

پریوازو سەرکەوتەیا

قامەتی سەوزیتەرە

تا بوەوو وەھاری گێرو

ئاخستانا دلۆ من

ئیشەو مەزانی

چ سروودیۆ خەزانا

چننە پاییزی میمانینیۆ

پە ی مەرگوو تو

شیوہن کەرا

خۆزگە دیسان

سەنگەر بیایۆ دەسگیرانەت

خۆزگە چیا بیایاوہ پشتیوانت

ویم مدهو نالەیتەرە برام

با خەبات بو بە دلدار

زەمین کپیۆهن

مەگەر ئامایت

سەھۆل مارۆ

مەگەر ئامایت

بو بە میژوو عەدالەتی

سالھان،

تابلۆ تابلۆ

خۆرەمی واران ی کیشمی

بی ئانە یە تەری بیمی

قۆزی مانگە شەوی مارمی

بی ئانە یە

شەوہزەنگەنە فریای بیمی

سالھان

شەمال گلیران

سالھان

باغەوان ھەلقەریزەش نەزریاینۆ

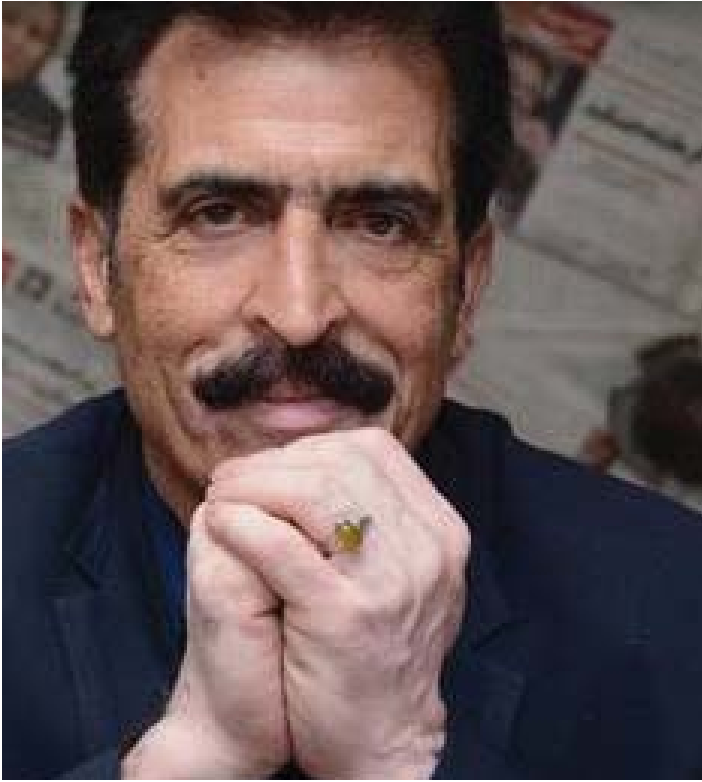
بەشکەم چەمەروانیش

مپیۆ

چی روانە

دەسوو شەمالیش پەوہ دریۆ

وههار هات و ت ناتی



سه عید عیاده تیان

سه ر تاش زلف کیشا له چه ویر
 گه ناسر و سه رسه وز
 پا نان له ته نکي و ییار،
 زه نگو له یه خ زاخاو،
 ترنگه ی هات و ت ناتی.

خورهی ئرمیس سیه ل چه وه یلم شکان
 هایده کوو؟

ئه ی سه ونزتر له قهره قاج سره یوان
 ههر دو چهوم هات سو مایان
 سو مایان هات و ت ناتی! ...

په نجه مانگ هات و له لاشاخه ی ده وار
 مانگ و هساره هه لات
 له سه ر په چیه
 له شهوق ئاگر
 هزار ئاگر بهر هات و ت ناتی.
 دهرون دهرون سره یوان
 په ل په ل سه رکه ش
 ههور ههور ئه مله قوت
 تووقیا له ئاو،
 دوه ته یل ئیل،
 گه ل گه ل و په ر په ر،
 هاتنه سه یران لاه و ت ناتی.

که له وا هلم گه رم گه رمه سیر هاورد و
 شاهوی بال سیه پرؤسنه ک،
 له ری دور و دریز قه ریبی
 وه قه تاره ی قاز قولنگ له که وکه وی
 ئاسمان و
 بوو ئه تر موورت سراو
 تا قه لاهات و ت ناتی.

گوله زهرده مینگه و میلکان خس له
 چیمهن

دوو شیعر

۱

شیعریی عالی

وهیلان و شوّنه و شیعرانا

شیعریی بی دهنگی ههوارا

نانی پهی شهوه و ههژارا

پرواتا بو

شیعریی نییه نئی دلی دیوانوو که سینه

شیعریی ئینی دلی دهس و تاته و مننه

دلی سووره هه رالینه

وهه که مەر و کاکه یمنه

ویره گا کۆسالان میوه

ئینی لاو جوانی ئە دیمۆ

که وهخت و بانه ناو و یانهو «خانینه»

بی چیر و لیته و خانیوه و ناواشاهه

شیعریی یانی

کۆله چۆکلئ من و کناچه ره فیقه کام

چه می برالوه تالا پهی براله کاما

پرواتا بو

هیچ شیعریی

ئنه و بی دهنگی شمشاله کئی تاتهیم

منش نه سوچنینا

شیعریی چا ولاتو ئیمه

یانی مه جنوونی گوم بیی

له یلی ویل ویل

گیلا شو نیشاره

به لام...!

نا...نا... یانی

کۆسالان و بنه و هه ژگا

تهقه و کلاشا و نه گیلاره.

کۆسالانی ئاواتی نه

گجار وینوو

مارهه برا

پهی ریواوه و دلی خرا

پیچکی سۆل، گیواوی تال

چۆپی رهش و به بهزمی «نا»

زه ماوننه و مننه ورپرا...

(۲)

زه مین

ماچا زه مین

می دهورو وه ره تاویره

چن شهو و رویش په نه مشۆ

چنه ئامینا ده ورتره

هه ره شه وه نه و

رۆم پهی مه بو.



کولسووم عوسمانپوور

Delala ez bi gorî



Îrec Mêhrbexş

Li ber min ra bihorî rindikek mînanê horî
 sema ser gerdena zer da dikir mercan û morî
 Bi govenda guharan ra bi keyf û coş û şahî
 mijûlî cergebez bûn ref bi ref têt û temorî
 Şemala ber beyanê serxweşê misk û gulavê
 Zevî mestê meşa wê bû dema ser da diborî
 Li ser dêmê zer û zêrîn di bin qewsa
 kevanan
 dikir ronî hemî der rewneqa çavên bilorî
 hiş û aqil serê min da nehêla bejn û balê
 Tenê yek ayeta wê ol û dînê min guhorî
 bi yek awir dilê min ker kir û nûra evînê
 ji esmanan wekî tîra xedengê kefte jorî
 Çi şîrîn agirek ber da dilê min wê evînê
 Çi xweş agirgehek çê kir delala ez bi gorî

WÊ ZERÎYÊ

Çi bikim da nekevim ber sitema wê zerîyê
 bigirim ez xwe li ber derd û xema wê zerîyê
 Zerîya wek perîya ez şewitandim bi xerez
 şewitandim ji dil ez şibhê şema wê zerîyê
 Kezeba min tiji agir kir û ber wê gurrikê
 weke perwaneyê kir reqs û sema wê zerîyê
 Vegerim ez ji hemî peyker û pût û senema
 ketim ez tak û tenê ber qedema wê zerîyê
 Senema rû xemilandî bi kilê sed qelema
 bi tenê hiştim û ew bû kerema wê zerîyê
 kesera wê zerîyê maye li ser vê dilikê
 qederê daye min êş û elema wê zerîyê
 Çi nema bine serê min zerîya naz û ciwan
 Çi dema tê negihîştim merema wê zerîyê

دەخیلتان بىم قەفەس،
 یەلدايە کى شەختە بەندە
 ھەرەسێکی ژان گرتوو
 بۆ ھەلفرین
 چرۆ ئەکا
 منیش
 تارمایی نیوہ گیانی سێبەرێکم
 نووزە نووزی شەمم گوئی لێیە
 لەم ھەریمە یاساخە
 بە بالای خولیا بۆ قاویبەکاندا
 دادەگرسیم و
 لە لاتراسکەى حەزێکی شەمزاوہو
 دیمە باران
 پەنجەکانم چە کەرەیە و
 کۆرپەى چاوم تووش و لاسار.
 ★★★★★
 بەشکم... بەش کات
 بەش بەشى کەى لە پۆل پۆل
 بۆشایی ئەوکی پەنجەرەم بەر نادا و
 بۆشاییانەى گزنگ
 سنوور نابەزینى
 بە تۆوہ دەپەرەم ئادەم
 مەگەر بۆنى سێو
 پەشگەزمان کاتەوہ لە مردن.



شلیر ئوولا

دوو کورته شیعر

(۱)

ناونیشانی ئاوه‌دانی

فه رمان درا

بانگیان کردی!

ئاسمان ره‌نگی هه‌لپرووسقا

هه‌تاو دلّی بو چرکه‌یه‌ک له لیدان

کهوت

هه‌ور نه‌راندی:

بیژی وا بی..؟

زه‌ریا دای له پرمه‌ی گریان.

(۲)

ره‌نگ

له ئیواره‌ی شه‌قامه‌کانی شارمدا

له‌م گول‌خار و نارنجییه زیاتر نه‌بی،

ره‌نگیک نییه

خورپه خاته دلّ و ده‌روونی شیعریکم،

سه‌فه‌ر

پشتی شاری چه‌ماندوو و

له چۆلایی شه‌قامه‌کان

ره‌نگه‌کان هه‌ر ره‌ش ره‌ش ...

ته‌نیا ره‌ش ئه‌نوینن.



به‌یان عه‌لی‌ره‌مایی

«وێتانه بێ و بیبەش جە ویت»

لەنجەش شوخنا ، پەیکێ – چەنی –
 چەنی چەنی چەنی چەن...
 – ئەگەر ویت نیات
 شەریکلا وازە –
 گەردش ھۆرنەورۆزیا
 ئاھەنگوو تیسکێ دەنگی. تا ...
 کناچێ ئیگە ی
 گۆرانیه : وەسین بالاو تاسۆخیوہ
 بێ ھەنار
 بێ سیروان
 شاھۆرامانی !!!
 – چلێ –
 چلێ ولەو ئۆخە ی – تەنیا -
 سلامینە ریجان.
 ئۆخیا .! ئۆخیا.

کرکەو سوۆزیت
 تا ول ھەنار – ئاسمانیوہ
 ئاھەنگ
 ئاھەنگ
 سیاوڵە بەزمی
 جە مەحشەر و چەمەپرای
 گۆچیاینە .
 کناچێ شاری
 ناما و ئاما
 ھەر چەند ئاما ، وەزناس سۆسکەو
 کەمانچێوہ
 دەنگی و
 دەنگی و
 تۆ ، تا...
 سیاچەمانە ، ئاھوورایێ :
 خونچە ی حەزیا .
 : ویتانە بێ و بیبەش جە ویت
 ئی ئاھەنگە
 یاسین واره
 – چەمە سیاوڵە کات بێ کلە
 نمازە –
 بالاش بالنا، چەنی !?
 جریوہش خوونا ، ئاوی – چەنی –



رەووف مەحموودپوور

باوشیمه نه بازووتهره...



سابیر عهزیزی

تاجادهو دووریه کات

و

بارهمتهو ته نیاییت

جه شان هه نگوینوو وه شه سیایینه

سهرو له میوه بلا...

خاس خاس، ساکیهره...

چینه ی زیاتهر

قلاپه و پاو ژیوایت

به ته وهن ترازوو سۆنه تی

قلیش نه بوو...

ئارام ئارام، ئارام گیره...

تا کوته کوو حیجابی

شه ونه موو زۆلفه سیاوه کات

جه شۆره شوو سه رساحبی شیتینه

به تالان نه به روو...

بیده نگه پرخه ده وه نه...

با گورالی سهرو لچات

ده شته و ئوفانه

په خشانى با...

سه رسمى سیاواو خورافه ی

عه سرى پایزه واراینه

هورشا نه پاچا...

شش دانگوو کورپه و باوه شیم

هینوو تۆن...

هیمنی بالاو ته مه نییت

جه هۆردووگاو بیوه یینه

تا عۆمریوه...

میرده زمه و هه راسانى

و

ندامه تی وى سۆچنای...

ئاهه نگوو رۆزگاری

و

ته ليله و وه شبه ختی

تنگیوه...

ئهرى ئهرى

باوشیم په ی تۆۆۆۆۆ

هایکو

ته نیا نییم
ته قه ی دارسمنه کئ
خش خش وه لگته مار

تنها نیستم
صدای دارکوبی از دور
خش خش درختان

I'm not alone,
a distant woodpecker's
sound
in rustle of the leaves

به تاله و دبئ
وه رد کووچ پریسنه ک
په ساپورته گه م

باطل می شود
در فصل مهاجرت پرستوها
پاسپورتم

my passport validity
expires with the swallow's
migration season

برئ ئه ور سپئ
گر وه گر وه شیوه یلئ
تاسه یله گه م

ابره ای سفید
هر لحظه به یک شکل
آرزوهایم

white clouds,
every moment my dreams
form a different shape

یه ک، دو، سئ،

چوار
کلگه یله م ژمارم
چشته یلئ دیرم،

چمان

یک، دو، سه، چهار
انگستانم را می شمارم
هنوز چیزهایی دارم

۱،۲،۳،۴،...

counting my fingers, still

I have some things

ئه وه لئین به فر
سنوره کان دا ئه پووشئ
سپاییه که ی

اولین برف
مرزها را می پوشاند
سفیدی آن

first snow...
it's whiteness cover
the borderlines

ده



له یلا ره زایی

سه رئ
زیده گه م
ده گشت هه نازی
ده بان سه رم
مانگ

در راه زادگاهم
در تمام طول مسیر
ماه بالای سرم

my hometown path,
all the way the moon
above my head

ترجمه انگلیسی (مسیح طالبیان)
وه رگپرائی بو فه یلی: مسته فا به یگی



جهليل نازاديوخواز

له کویوه دیت؟

بوئی کام سهرزهوین ، دهشت و ساخت لی دیت !
 هه ناسهی فیئکی کانی و
 ئاوینهی چاوی کام پروبار هاوه لئن؟
 له کام زه منه نی نه هاتووی ژینه وه دیت.
 له کوینه ی
 رۆژه رۆشته کانی بوونه وه هاتویه وه؟
 کام پاپۆر و کام که نار و کامه زه ریات له گه له .
 بوئی کام سمل و کامه میخک و سوخمه ده ده ی .؟
 له کام چیرۆکی شه و و سپیده ی غه مگینه وه
 له کام سه فهری ماندوو،
 له کام هه نگاوی شه که تی رۆژه وه دیت.
 نه شه هرزادی و نه گپرانه وه کانی هه زار و یه ک شه و.
 ئه ی له کام
 هه زار و یه ک شه وی
 دله پراوکه و بو سه ی مهرگ و
 ساژنی ماندووی چاو پر وه نه وزه وه دیت!
 نه په لی داربه ن و نه زمانی چقلینی به کر
 رایان نه گرتی!؟
 هه ناسه ت وه ک سواریکی ته ریکی دم دم سووره.
 چریکه ت له سازاده کانی هه وار سووتاوی هه گمه تانه و
 چه مه ری شیرین ده چی.
 ئه مه
 خاک و خوئی کام به شی دلمه به سیماته وه ،
 مه زه ی به هییه کی کال ده دات.؟
 نه له نه خشه کانی قالی ده چیت ،
 نه له تانو پۆی
 به رده یادگاریکی بیستوون ،
 هه زار پرایه له ی قالی و
 هه زار به رده یادگاری، که چی!

ئهم هه موو هه وراز و نشیوه ی
 ره نکت،
 ئهم هه موو نه جابه ته ی خاک و
 ئه مه ک نه ناسیه ی منت
 له کوئی هیئاوه .!؟

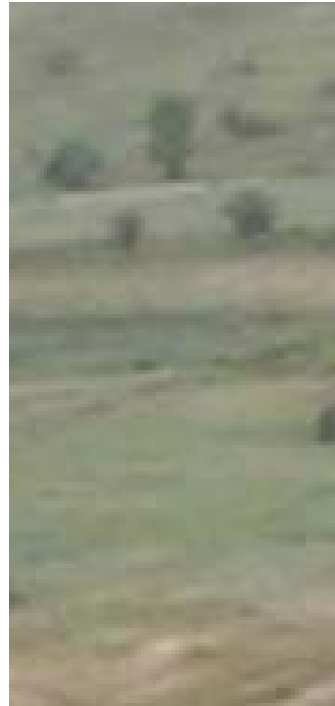
سکالا

هینده بیزارم به دهس نازار و داخی ئیرهوه
 هه لده دیرم پوچی خوم پوژیککی له م پهنجیرهوه
 ئه شقی تو ته رزی دلی بو ژوانی پووناککی ده برد
 گیانی تاریکی ده نامه باوه شی ئه ستیرهوه!
 هینده ترسابووم له ساتی پر له خورپهی ژوانه کهت
 هه لده چوقا دل له سهر تاویری مردن لیرهوه!
 ده رکه کهت ده کوتی به بی وازی دله ی بی وازی من
 بیکه وه و پروانه لیم خواجه به چاوی خیره وه
 پوچی تینووم تا له بیرم دی، له باوه شتا ده ژی
 زه پرپه یه ک نووری نیگاتی تیوه ده و بینیره وه!
 ئاهی دل شاخیککی تا کوو ئه وپه ری بوون هه لچنی
 پازه وانم پیته ده گم له م ری چر و هه لدیره وه!
 ئاشقانی خوری چاوت سوچده بو نانن ده بن
 کو شکی خه نده ی دوژمنت هه لچوون به ورگی تیره وه!
 دیلی نیو تاریکه لانی ژانه ژینی بیکه سیم
 چاوه خوریکی سه رنجت بو دلم رادیره وه!
 جه سته که م توئی توئی کرا، هالایه پیم هیللی سنور
 می شکی شاخم که وته ژیر چه که می ره شی نامیره وه
 زایه له ی زی ره ی ژن و زارو زه وی هی نا له رین
 تا قه جاری دل به هاواری دلی بسپیره وه!
 من له گه ل زی ره و زریکه و قیژه له م خاکه پروام
 بوومه لاوک چوومه ئه وکی پر گری بلویره وه!
 له م ولاته پاکی تورا، جوانی مرد، شهرم و حیا
 بوو به پووش و جرحه مشکن ده چنه چاوی شیره وه!
 زایه له ی واژه م که دینیتته سه ما چوم و چیا
 دینه کړنوش نوته بو شیعرم به سه د نامیره وه
 یاوی جه سته ی شیعی زامارم بلیسه ی سه ندووه
 چوته ناخی سه وزی گوند و چیمه ن و زه نویره وه!
 ئاره قی ماندوویه تی ئه م وهرزه سوورانم هه موو
 کاننی هه رمانن به نیوچاوی گه شی جووتیره وه!
 شه ونمی چاوی بپرژینه له سیمای ئه م سه ده م
 زامی سه رده شت و هه له بجه ی دلپرم بژمیره وه!



ئهمین گهردیگلانی

من له ژیر بارستی ئیسکی کونه میژوو ما چه مام
 بو بکهومه بن پنووی گولله و چه کی زلکویره وه؟!
 وهک ته مومژ جیم ته لان و تات و شاخ و بهنده نه
 تا کوو که ی پرویم به سهر ئه م ته قتهق و تاویره وه؟
 من له قورگی پر ملی ئه نفاله وه هاوار ئه که م
 چاوه پری پروتم له ئاسوی زامه که ی هه ولییره وه!
 هیندی گر داوم گره ی جهرگی سلیمانی و سنه
 جاری سینهم دیته بهر دیدهم دهلی بمدیره وه
 من له نۆتی سووری گاتا کانه وه گازنده مه
 ئه و سهرهت بو ناگه پریم گوئی بگره لیم له م ژیره وه!
 من له جهرگه ی دوو که لی سیانیده وه بانگت ده که م
 پیت دهگا دهنگم له پشت کیوی رم و خهنجیره وه؟!
 من هه ناسه ی سهوزی ئاقیستم له سینگ دایه، ده ژیم
 تا زهوی مابن و هه تاو و ئاو و با هه م بییره وه!
 من گری ئاته شکه ده ی زه رده شت له ره گما بوته خوین
 ناچمه بن که پری که وان و سیبه ری شمشیره وه!
 خوینی کرماشان له ره گمایه و پشووم که رکووکیه
 ژانی قامیشلیم له کۆل ناوه به پری ئه زمیره وه!
 هه ر له پۆحمدا یه پشکۆی سووری نه ورۆزی ره بهت
 دی به پیری ژیلهمۆی ئاورگه که ی سیسیره وه
 غیره تی عه فرینه ئه مرۆ هیزی به رخودانی من
 پر وره ی شه نگال و کۆبانیم له دوینی و پییره وه
 من چرای چاوی مه هابادم له دلدا هه لبووه
 زامی بو تان و دیاربه کرم به رووی هه ولییره وه!
 من به قه د وان و زریبارم له لات ئه سرین پژاند
 گۆلی ورمیم بو یه ته م گرتی به لیوی سویره وه!
 باوه شی چاوم به ره و پشنگی ئه شقت ئاوه لان
 سیس بووه پۆحم، به کانیای نیگات بیدیره وه!
 ئه شقی توو من بوو بووه میژوو ی خوشه ویستی سه رده می
 ئیسته که ش دلداری تووم، جوانیت به من بسپیره وه!
 با ئه وینمان ئه م چه له ش بکریته ئایهت بو ژیان
 تا نه مردووم چرکه ساتیکم له گه ل رابویره وه!!



تاپۆ

ویستم تابلۆیه ک له کوردستان بکیشمه وه
 شیعریکی جوان پر به بالای بهۆمه وه
 هه رچی مه زرا و هه رچی گۆل بوو
 هه رچی لاسک و دار و چل بوو
 هه رچی کێو و شاخ و داخ بوو
 هه رچی چۆم و ئاو و باخ بوو
 ئه وه ی کچی جوان و له بار
 ئه وه ی پیاو بوو یان هه رزه کار
 ئه وه ی ئاسک بوو یان به رخ و کار
 له م تابلۆیه هینامه کار
 له کۆتایی قه له م گریا
 که وته خۆزگه و ئۆف و بریا
 وتم چییه؟
 شین و رۆرۆت له بۆ کییه؟
 کام به شهت له لا جوان نییه
 هه تا لایبه م بیسپرمه وه
 خه می دلت که م که مه وه
 به هه نیسک و گریانه وه
 وتی: ئه وه ی جوانی هه یه
 له م تابلۆیه خۆ ده نوینئ
 به س ئه نفال و کیمیا باران
 براکوژی و شه ری یاران
 له گۆشه یه ک له م تابلۆیه
 ره شایین، ده لئی تاپۆیه



جه مال فه تحی (کۆچهر)

خۆزگه



كاروان ميراوى

سهماى خاوى ئالاي و آلا
بهرينى ته م و پهروشى
با سهر ههلبدا سهرخوشى
په رهدهى شه وه زهنگ بدرينم
مهلى خوزگه م هه لفرينم
به و ئاواته ش بگه م نه مرم
ديسان ده ستى مردن ده گرم
تاوانى پيرو ز باس كرا
دارى سيداره م هه لخره
به و ئازارهى "ديوانه" و "شه م"
مؤمى ته مهن سووتا به خه م

هه ننگقار: ئيواره وه خته

خۆزگه، ئاوات، بریا زۆرن
هيو و خه يال هه زار جوړن
ئه وهى كه من ئاره زوومه
له خه يالم بوى ون بوومه
چاوانى تون، شيفاي دهر دن
خۆزگه ملوهن بم له گه ر دن
وهك ئاويزه ي سهر گومه زى
گه ر بهيلىت ماري كه زى
له راسته پرى هيلى شه تاو
له و ده مانه ي كوچى هه تاو
به ئامازه ي هه ننگقارى خوړ
دهمه و ئيواره ي ليد و بوړ
له تارمايى تارى شه وان
باخ بى په ر ژين و باخه وان
به ريبازى په پووله و گول
بو خانه قاي ئه وين و دل
ته نيا پوژى بهرى مردن
جارى بيمه ته و افكردن
سوڤى بم و ته ليله ي شه و
بچمه قامه تى نويزى ئه و
بدا نيشان خالى ئاهوو
نيشان نيشانپىكى له روو
به گرمه ي هه وورى به هاران
له گوړ بنيم تاسه ي جاران
له گه شتنامه ي بالاي سالا

سه عاتی شهش به ریتمی "با" شه قامه کان به له نجه وه و به لار
 وه جهسته رووت و قووت و شووته کانی سهر پیاده په و له بار
 له باری کۆلبه پیکسی سهر سنووره دووره دهسته کانی ئهم...
 ولاته بوگنه هی که نیوی نیشتمانی ئیمه یه، به غار
 ده گاته دهستی جهسته مهسته کان و ئه سپه کان له وانیه
 که حیلەیان بگاته ته شقی ئاسمانی شینی قهنده هار
 وه هار ده بن له ساته وه خته کانی سه گوهری رشانه وه
 ده لینگه کان و لینگه کان به ره و سه ری به شان وه قوتار
 وه دم به دم له رۆژه لاتی ناوه پراستی ئیمه وه به سهر
 به ریویه له ناوه پراستی ناوه پراستی ئیمه وه، قه تار
 به ره و چه شیمه تی له ت و په تی په ت و مه تی پیاده په و
 ده بیته رازی تا هتا له خه لوه تی کچانه دا/ خه یار
 بزاقی سه وزی سهر شه قامه کان و تامه کان و زامه کا...
 ن و لامه کان و بی شه ریکه "جامعه" له حاله تی گوزار
 که ده رنه چی ده ریده خه ن به بی ری روونه وه له .. وونه وه
 ده بیته تیتری رۆوژنامه کان: غیابی گوو... گوو... گوو... گوو... گوو... گوو...
 له سه رده می خرۆشی جهسته دا که مه ست ده بن وه کوو ئه سپ
 ئه من به راز و تو به راز و هه ره هموو به راز نا به زار
 بلینه وه سروودی دارمانی ئه و گه له ی له سهر شه قام
 به لاره وه و به له نجه وه، به عینجه وه و به فینجه وه چ شار*

شار

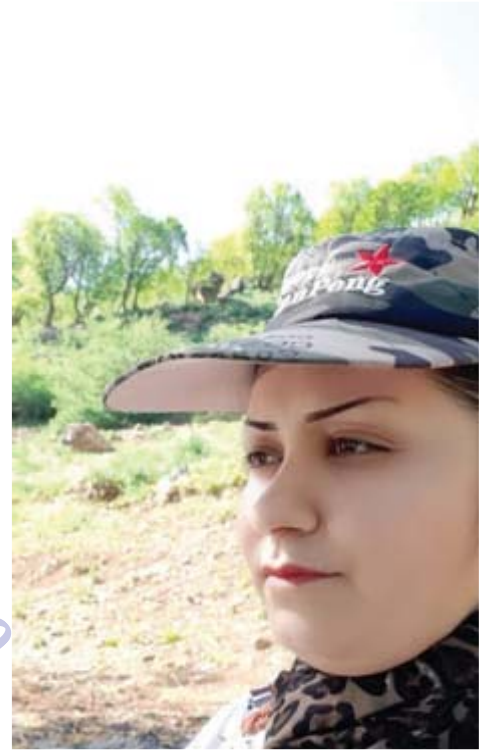
گه لاریزانی ۹۷

*

"به عینجه و فینجه وه چ شار" سه ردپری چهند
 شیعی ماموستا سالح سووزهنیه.

جهلال نه جاری





روانا چووپانی

لێرهوه

دوو تاسه و سۆز
 مهودای نیوان
 دوو رستهی ((خۆشتم ئهوی))

 مهودای نیوان دووریه کانت...
 من
 شیعرێکی سه رگهردانم
 تا دێتهوه!
 نازانم
 کام هه ور به سه رمانا گریا
 کام خۆر هتاو لیمان ده رکهوت
 کام به هار بوو به به شمان
 نازانم
 نازانم کام سال بوو
 که به ختههر بووین

له م گو شه ی بیدهنگی شیعره وه
 نامه یه که و بو لات ئه ینیرم:
 تۆ بوونی کاگلی هه زاران سالهیت و
 من نیوهی نه نووسراوی رو مانه شیعرێکی
 "شیرکو"م

ئیمه وه ک ئه فسانه و
 وه ک راستی پیکه وهین
 ئیمه هه م دوورین و
 هه م ئیجگار تیکه لین...!

.....

مهودای نیوان
 دوو ماچی مزر
 مهودای نیوان

چ ناشیرین بوو ئه وهی دیمان،
 که وه خه بهر هاتینه وه
 له لاییک تهرمی فهرهاد به میشکی پژاوه وه
 له لاییکی تر قولینگیکی خویناوی
 له هه موو لاش
 کوژیاری هه شاردراو و
 پاشان
 هه رکهس هه ستا و وتی:
 من نه بووم و ... ئه ویش بوو!
 ملت مه نی به لاره وه و
 نیگاکانت ته لّخ مه که!
 رهنگه ئه م کاره ساتانه کابووس بن و
 روژی وه خه بهر بیینه وه و
 من فهرهاد بم و پیت بلیم:
 "رووم تیکه با"

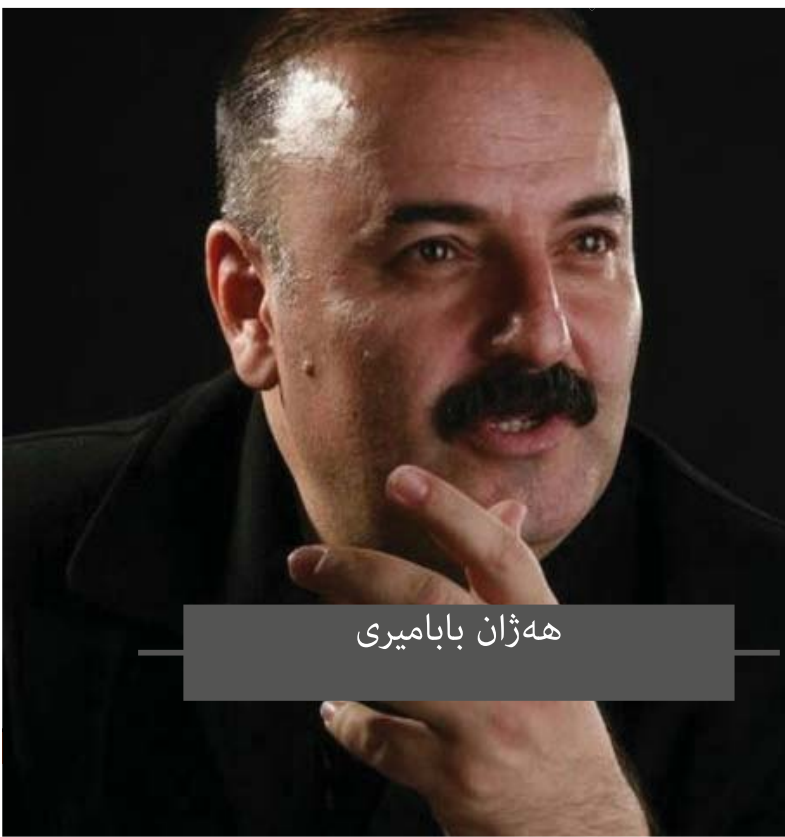
جوانیی هرووژمم بو بیئی
 شیرین!"

رووم تیکه با
 جوانیی هرووژمم بو بیئی
 شیرین!
 جیهان چ ناشیرین گورگه و
 ئاو به لاله غاوهیدا دیته خواری و
 قهت تیر نابی.
 میهره بانیی چ ئه فسانه ییکی دروین بوو
 داپیره کان
 پیش خه و دایان به گویماندا،

تا وه خه بهر هاتینه وه
 "گورگه شه وی"
 چه نده ها خوین که نه پرشتبوو ..
 چیها زیده گاویی که نه یکردبووه ناو ران؛

چیها کوشتار ... چیها تالان ...
 ئاگامان لی نه بوو
 چۆن زه مینیان ره چاو نه کرد و
 جگه له درۆ
 نه یانهیشت هیچ شتی بنج داکوتی؛

که چی په راسوی کوژراوه کانیا
 دادا و
 میژوو ییکی قه بیحیان پی نووسییه وه
 پر له چاوی حیز و
 که لپه ی زهره و
 په یقی دیله گورگانه!



هه ژان بابامیری

له خهونمدا عاشق ببووم!!!

جوانوو یه ک بووم
 ره دووی سه رکه شی حیله یه ک که وتبووم
 به په یقی هه موو ئه سپه کانی جیهانه وه شیعر بووم
 بو ئه و بارانه ی به سهر پیستمه وه هه لده خلیسکا و
 قاقا به گو مه مکه کانه وه ده گیرساوه.
 نیشتمان سازیک بوو
 تفهنگه کان به هه وایه وه ده ره خسین
 به تابلوی هه موو جاده کانه وه
 چراسووریک نه بوو
 باخچه کان بی پاسپورت سه فه ریان ده کرد



فهوزیه سولتانبه گی

له خهونی کتیبیکدا عاشق ببووم
 "با" خه فه تمی ده خوارد
 په رویه شین به نیو شانیه وه
 هاژه هاژ و هوژه هوژ هه ر خه نجه ری لیم ده سوو
 له خهونمدا
 خالی رووناک به سهر پیستمه وه نه ما بوو
 ئیشمی تیدا بنیژم
 ون ببووم کچانی شار خه فه تمیان ده خوارد.



نازاد رۆسته می

دیواری تاریکی

" من بهرده وام مه رگی دیتران ده بینم!"

باختین

مانگ

هه ل

وه

ری

وه

- ئا... ی

خرئه بنه وه

میلی کاژیره کان

به ریگای "هات" دا تیهه لده چنه وه

به رده کانی تاریکی

له ئاسمانی کویردا

دلی گهردوون

کووچه کانی پارشیو ته ی ئه کا

زایه له ی قولنگی وه پینی سه گه برسییه کان

له کانه به ردی "تیوتا" وه سه رپیژ ئه بی

شار

پره له بو شایی... *

له ویدان

له پستیوه سارده کانی به فردا

له ویدان

له چاخانه ی پارازیته رادیوی یه کان دا

- کوره کان! -

کورانی ریگا

پیلای و

خه نه ی خاک

هه لوه ریوه

مانگ!

له دهروونم دا

دلۆپ

دلۆپ

دلۆپ

به سه ر گیا جاری شه ودا

* هه لئه کا

له نووته که وه

گه رده لوولی پۆتین

تاوان

ئه شه کپته وه

- سه وز -

له که وپله تاریکه کانی ته ریکی دا

ئه لوورینی

کاره سات

به رده وام

برووسکه ی ره دیوئه کتیقی مه ترسی



کورانى نیوه شهوى رچیو

بوئی تووتن و

زوپای ژهنگ گرتووی ههوا

- چهن دوور

ده سپیژی جه ندرمه

دارمانی رووباری ژن!

به رده وام دووور

کورژنی خین

گرگرتوو

به نیوچه وانی ته سفالته وه

تیده پهرن

دایکانی ههره س کردوو

له ته وونی خه نه وه

بهروه

ده هوئی کوئی!

ده وه نی سووتان

به رده وام

کات

زریکه ی "زیره ک"

ههردی "شه برهنگ" دائه برئی

شار

دارماو

له نیوان ئاگری شه و

نووته کی روژدا

دردوژنگ!

* ئیمه

پرپووین له مهرگ

هه لده زناین

به تابووتی گوپرستان دا

دائه چوپراین

له پلووسکی سه رشوری یه وه

به ره و

هیچ!

براله

له ویدیو دووکه لی شاخه وه تیم ده پروانی!

* - نیشتمانی من له کوئی یه؟

پرسیارم کرد له "با"

هیشتا

کابووسی میژوو له کاسه ی سهرم دا

نه پروو ابوو

په یکه ری هاوارم

له ئوتاقی ههره س دا توایه وه

- نیشتمانی من له کوئی یه؟

پرسیارم کرد له شاخ

هیشتا

په نجه م په له پیتکه ی نه پساندبوو

قیژه یه ک له دوئی سنگم دا هه لیکرد

- نیشتمانی من

له کوئی

له کوئی

لو کوئی یه؟!

* - ئای

نیشتمانی دال و درۆ

ولاتی بی بهر و ته متوومانی بیدهنگی

ئا...ی!

* به رده وام

زرنگه ی زریپوشی شه وه زهنگ

له به رده وسانی خه وونی منالان دا

به رده وام

ئیمه
 ده کوژاینه وه
 له سیبه ری گرتووی خوومان دا
 ده سپراینه وه
 له سیبه ری دا کو تراوی خوومان دا
 ده گو یزراینه وه
 له سیبه ری هه لکۆلاوی خوومان دا
 جه سته مان
 هه لکردوو
 - "با" -
 له نیوان دیواره کانی
 تاریکی دا
 به پییه کی دارینه وه
 میژوو!
 بلی: - له کوین
 ئه و مرۆقانه ی که رۆحیان
 بی سهر
 به دهم ته وژمی رووناکی یه وه که رویشکه ی
 ده کرد؟!
 * له نیوان "من" و "تۆ" دا
 چه ساریک
 - بلند و تاریک
 له نیوان هه سته مان دا
 ولاتیک
 - به رین و ته مگرتوو
 له مبه ر تا ئه و به ری "بایه وه"
 دره ختیک له خوین
 مرۆقیک له تفه نگ
 بالنده یه ک له شریخه

له مپه ر تا ئه و په ری هه سته مان
 چه قۆی دوو که ل
 به ردی بیابان
 سللولی سه راب
 * - ئای
 رواله تی ریژنه کراو
 داره رای تکه کردوو
 رۆح
 ئا... ی!
 * مانگ
 هه ل... وه... ری... وه
 به رده وام
 شه و
 گه یشتوو
 تا کویره دیی مرۆف
 به رده وام
 رۆح
 دا
 که و
 توو
 تا قوولایی هه لدی ری زه مه ن
 به رده وام
 هه لپیچران
 له زیرانی خاک دا
 بیده نگ!



پهرویز زه بیح غولامی

"خهسته بازی"

دیر هاتی!
 ده ریا خهسته خانه ی داپووشی.
 له ئیسته به دواوه
 تۆ سه قاقوشیکیت
 که ناوی ماسییان و مردووان
 له کیسه ی ده نووکتدا هه لده گریت و
 به رهو بارانبران ده فریت.
 له مه ودوا
 من ته ختیکی خالییم
 که هه موو شه وی
 مه له وانیککی خه موک له سه رم راده کشیت و
 ده گریت.
 نه هاتی...

دوو شیعر له کتیبی شیعر بازی

شیعر بازی

ره نگه پیشت زورکه س بوو بیتم.
 خه به ننگسازیککی که هوولی
 که ژوانیککی رووگرژ
 یان ره نگیشه فرو که وانیککی خه موک.
 بیرم له تۆ ده کرده وه
 که داکه وتم.
 پزیشکه کان هیوایان برا بمینم
 به لام خالییمان کرده وه و
 له جیاتی میشک
 گلۆله یه ک روژنامه و
 له جیاتی سی
 کیسه یه ک خوّل و
 له جیاتی دلّ
 گلۆپیککی سووتاویان بۆم متوربه کرد.
 ئیسته
 به ته نیا شاعیرم!

«قورعان خوینی ناو گۆرستانه که»
 به فر حکومه تی چه رموو
 ده ست و پی له زنجیری کتییی
 په رپووته.

به ناوه راستی گۆرستانا ههنگاو ئه نیم
 مردوو هکان مردوون و سیگار ئه کیش
 بیزوویان به کفنی هه وریشم
 بایه قوش له سه ر بهرزایی
 ئالای ۳ رهنگی ژئی-۳

قورعان خوین به دهنگی قاوهیی
 له سه ر لاپه رهی به فر نووسی:
 سویند به هه رچی گومراهیه
 چیه هاربوونی ئاو له نه رم بوون؟
 ته نانه ت له کتییی ئاگر!
 ئه پڕۆم به سه ر له شی به فرا
 ناوم له ناوی تاریکی ناچی
 ته نیا لووره ی گورگ و
 گاره گاری شه جه ریان
 مردوون و شه کریان دا به دوو پیشک



ئیهراهم ئەحمەدی نیا

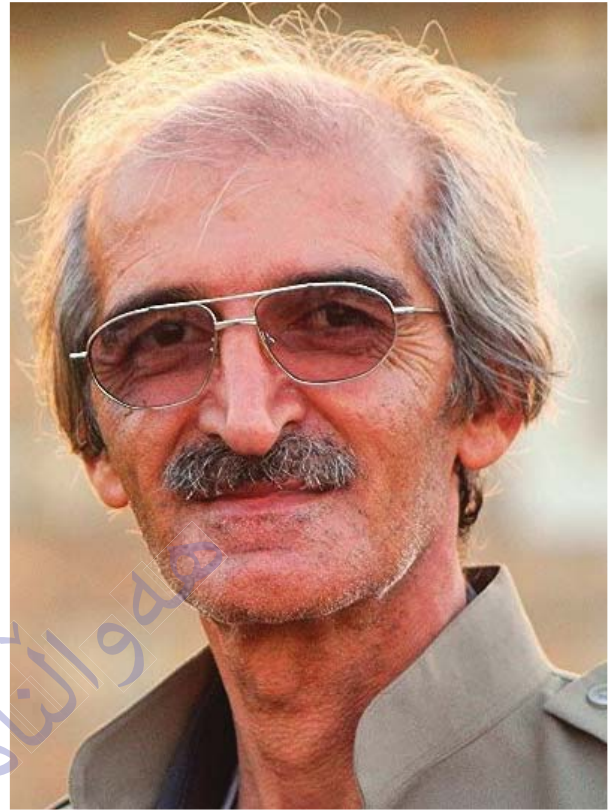
رووحی باران

لوور دهبن بۆ نيو هه ناوی تهنگ و تاریکی
نه مان،

هه ر له بهر شوقی هه تاوی گه رمیی دڵ.
دڵ ده لێی ده ریایه قول و پر شه پۆل
شین و باوهش پر گۆلی نیلووفه ره
هه ر گۆله و تا بیر هه ته ر کا
چاوی جوان بینی په پووله ی له سه ره.
چی هه وای هانه به ره و به رزی فرین
هه لده کا شه وبا له ئامیزی قه ده ر
بۆ له دیدهی چاوه ری ئه سرین سپرین
هه ر دله.

کوانی دڵ دی تا بشه مزینتی به بیان
لێک بکا لیوان له ژوانگهی
بۆی هه ناسه تیگه راو و
پر له تام و چیژی ماچ
کوانی دڵ دی تا هه ناسه ی
ژین وه بهر هینی مه سیح
بدری له خاچ.

غه دره ئه و رقदानه سارده و بۆگه نیو
ره ق له چه شنی به ردی نیو ناخی ره وه ز
سیس که ری شاشتلی په یمان و به لێن
قاقری بیکه وشه نی میرگ نوین
پیی بلیی دڵ.
پیام مه لێ
باوی نه ماوه دڵ
گۆلم!



ماموستا بیبهش پیروتی

پیام مه لێ:

باوی نه ماوه دڵ

گۆلم!

ریتمی ژینه خشی له گه ل سازی ژیان
تیگه لاوی سیحری له رزینی سه ما
نوور ده زیننه نیو هه واری پرله پیروزی
ئه وین.

دیته دی کانی زولالی بیری تیژ
تیگه هالین گۆل له نیو ئامیزی سارا.
بانگی ناکوکی بتارینی ئومید
دهنگی شوومی کونه سوورنای دابران
دیدي لیلی تاجری جه رگی به ژان

شاشتلی په یمان و به لاین
 یه کخه وه
 رووباره کانی روو له ده ریا
 روون که وه چاوی وه کوو خۆت
 بو وشک بوونی چه م و
 کانی چه زانی کریا.
 دیتته بارینتی وه ها بارانی
 ئا گو لم
 باری خه مان ت دانئ .
 ئه و دلّه ی که یله له مه یلی جوانی
 پری ناخیتی چریکه ی شادی
 ده گری ریتمی ژیانبخه شی سروود
 بو سه مای جوانی پهری ئازادی
 جینگه ژوانی من و توش داده گری
 نیشتمان
 باخی خه زان ویکه وتوو
 پر به ئامیزی زه مان
 گول ده گری.

شوره کاتی سویر و تیرخوییه زه مان
 هه ره هه ناسیک که له سی تیده په پری
 پر له گازی گزه یه و فیل و درۆ
 پر له ژار و سه ممی بوختان و دهۆ
 بویه که م ماوه دلّی که یلی هه تاو
 بویه به رزه ده نگی سوورپنای دابران
 بویه باوی دیدی لیلّه و
 سه رده می هیوا قران.
 وه ره با...
 سواری شابالی هوما بین و برۆین
 له دلّی هه وره نه زوکان ده رچین
 بو سه ر و...
 بو سه ر و هه ر بو سه ر چین
 تا ده گه ینه رووحی پاکیی ،
 رووحی باران
 رووحی بارانه هه تاو تیتزاوه
 بی گری کویره یه
 بی پیچ و خه مه
 له چه می روونی ژیان ئالقاوه.
 بوونی باران مه رگی سویری و شوره کاته
 مه رگی ژاری بکوژه ،
 مه رگی ئه و به نده یه سه ربه ستی دژه.
 پیی بلین
 هه ر ماوه باوی دلّ وه ره
 پر به پاکیی داباره
 راده بوونی کوونی رقدانی گه نیو
 گه ش که وه

دایه



جه میل مورادی

رەش... وهک چاره‌ی بی چاره‌ی ئەم خەلکە
هەردەم سینه‌چاک و سیاچاره‌ی سنووره‌کانی
نەحس و نگریس بو هەموو پرووداوه
کاره‌ساتیاره‌کانی میژوو... چیمان پێ ئەکرێ؟
هیچ! مەگەر تەنیا شەمعی بە سەر یاده‌کانی
ئێوه‌ی ئازیز، ئێوه‌ی گوناح، هەره‌س گلاو،
ئێوه‌ی خه‌ونه‌ خه‌وتوو‌ه‌کان داگیرسین...
کوشریامه‌ وه‌ ناحه‌ق هه‌ی پروو هه‌ی پروو
شەوه‌ خوینییه‌گه‌م که‌ینه‌ تک چوو
وه‌دار مه‌ق ئەپام تهرمی بسازن
تەمووره‌گه‌ی "مورادی" شینکه‌رم بوو...
په‌رتەو

به‌یادی قوربانیانی کاره‌ساتی بوومه‌له‌رزهی سه‌ریپێل و
سه‌لاس و قه‌سر و ئەزگه‌له‌ی سه‌ر به‌ ناوچه‌ی کرماشان ...

ئەترسم مردن هه‌ره‌سێکه
بیتوو بیته‌ ملما
هیشتا خه‌ونه‌کانم خه‌وتبیتم...

کاره‌سات، کارو سات ناپرسی... کاره‌سات
ساتی نا، تەنیا چەن چرکە هەره‌س ئەهینتی
و ئەپروا به‌لام له‌ دوای خۆی هه‌زار هه‌ره‌س
به‌ جێ ئەهینتی... دیت و ئاوار و ئاواره
بوون ئەکاته‌ هاوتا و هاو واتاو و مه‌رگیکی
تر، به‌رگیکی تر، زی‌پین نا، (رەش رەش)
به‌ میژووی کۆمه‌لکوژییه‌کانی کورده‌واری
ده‌به‌خشی... سپاس کاره‌ساتی ئازیز! سپاس!
هه‌له‌بجه، ئەنفال، شەپ... ئەمجاره‌ش
بوومه‌له‌رزه...

چیمان له‌ دەس دی چی؟ هیچ
هیچی خوێری...هیچی بی عار و دەس
به‌تال و قوڤ و قوراوی... مەگەر هەر
لاپه‌ره‌ له‌ خه‌زه‌لوهری وه‌ریو و پزیومان
به‌ینه‌وه‌ و به‌یادی مه‌رگ و کاره‌سات، به
یادی قوڤ و قوربانی، به‌یادی ئەو هەموو
هەناسه‌ و هات و هاواره‌ خنکاوه، ئاخیکی
قوول هه‌لکیشین و بیر له‌ مه‌ترسییه‌کانی
ئەگه‌ری بوومه‌له‌رزیه‌کی تر که‌ینه‌وه...
گه‌ل‌پزانی ئەمسال یه‌ک رەنگه‌؛ رەش تەنیا



ناھید حسەینی

نیگام روا له چاوه‌روانیدا
 نه تەقە ی دەرگایەك
 نه جیرە ی دەلاقە یەك
 نه گقە ی سەرگەردانی بایەك
 پۆستەچیش وەھمیکی شپرزە یەو
 نامەکانم ون ئەبن
 تۆ نازانی پاشی تۆ
 چەند وەرزوو سال لیم ئەتۆرن
 چۆن سەرم بە کولووی زستان ئەسپیرم
 رۆحم بە پاییزی ژاكان
 پاشی تۆ

چاوه‌کانم له بینین مان ئەگرن
 پرچم لی عاسی ئەبی و
 بیانووی سەرپەنجەت بە شانەكەم
 ئەگرئ
 چ خەزانیكە ئەم بەھارەم
 چ بی باوەرن ساتەکانم
 بە ھەستی بوونت
 کاتیک
 نەبوونت تەژییە لەبوون
 بوونیشت لیوانلیو لەنەبوون
 تۆ ھەیت و نیت
 لەم بەرزەخە سەرمەدییدەدا
 چۆن باوەرکەم
 ژیان پیدەکەنیت

کاتی ئاوینە پشتم تۆ ئەکات

پاشی تۆ کەس لەمن خۆش نابیت و
 ئاوینە پشتم تۆ ئەکات
 ھەناسەکانم پر حەسرەت و
 من شیتتیکى غەمگین ئەبم
 غەمگینتر لە ناخی غەم

پاشی تۆ نامەکان سپی ئەچنەو
 رینگاکان بەرەو چۆلەواری...
 من... بای ئاوارە
 سەرھەلگرتوی دەشتەکانی ئاوارەیی
 شەپۆلیکی ببەش لە ئامیزی کەنارو
 گەلای پاییزی دەم گەردەلوولو
 چیرۆکخوانی مالتاوی ئەبم

Wi/L/A/T

"نامه‌وی غه‌ریبانه بژیم"
 له سه‌مای گه‌لایه‌کی وه‌ریودا ده‌دۆزمه‌وه
 نیشتمانیک - بۆ ژیان!
 "من نامه‌وی بی ولات بمرم"
 له پیکه‌نینیکی مندالانه‌تدا ده‌دۆزمه‌وه
 نیشتمانیک بۆ مردن!



رامان سوّفی سولتانی

چۆن حورمه‌تی عه‌شق
 له‌ساته‌کانی به‌رائه‌تدا پیناسه‌بکه‌م
 چیرۆکیکی نووی له‌تۆوه‌ده‌ستی پیکرد
 گومانم له‌کو‌تاییه‌که‌ی کردو
 نووسیمه‌وه

کو‌لانه‌کانی ته‌نیاییم ھاوار ئه‌که‌ن
 ئه‌و ریگایه‌ناگاته‌تۆو
 هه‌ر دیم
 بارانم و بۆنی خاکم لیدی
 تۆ هه‌وریکی کو‌چه‌رییت
 تۆ جه‌ژنانه‌ی دلی منیت
 بۆنخۆشتر له‌گول ئه‌گه‌یت
 به‌پریوه‌یت و به‌مزووانه‌ش
 سه‌رابیتر له‌فرمی‌سکی خوا دائه‌باری
 ئه‌و ئه‌ستیره‌یت
 ته‌نیا له‌بیره‌وه‌ری شه‌ودا تۆمار ئه‌کریت
 تۆ بالنده‌ی راهاتووی قه‌فه‌سیت
 ئاسمانت بیر چووه‌ته‌وه‌و
 گه‌مه‌ی هه‌ورو با ناخوینیته‌وه
 به‌من بلی
 تۆ...
 که‌تاوانباری له‌عاشق بوونی من
 پاشی تۆ
 چۆن باوهر به‌مانی خۆم بکه‌م.

دوو غه زه ل

مال ئاوايي

مالی دل لانه یه کی بیکهس و ویرانه، برۆ
 خانه قای سهد خهم و سهد زامی پری ژانه، برۆ
 کواله پاییز ده پروی قهت گولی نیو باخ و درهخت
 پروو له هه ر لایه بکهی، هه ر وه کوو زستانه برۆ
 چاو به ئه سرینی خهمی شوپره سواریکه دلّم
 هه ر دهباری شهو و پوژ، پاییزه بارانه برۆ
 من تهواریکی غه ریب، دوور و په ر یوهی وه ته نم
 تو هه لوی به رزه فری، به رزی له تو جوانه برۆ
 پر سکا لایه دلّم چه شنی ته نووریکه به تین
 تو دلّت پر له وره ی مانه وه بو ژیانه، برۆ
 من هه موو پوچ و دلّم گیانه مه کووی زام و خهمه
 تو عه زیزم دلّه کت مه یلی له جیژوانه، برۆ
 من هه زاران شهوی ژینم به خه مان تیده په رن
 تو هه سارهت گه شه هیشتاکه له ئاسمانه، برۆ
 دلی من ته سکه عه زیزم هینده دوپراوه له ژین
 چاوی تو مه ست و په رووشی گولی په ریانه، برۆ
 بی به لا بی دلّه کم، چه نده بنا لیم و بلیم
 ژاله بارگهی خهمه کت پروو به گو لستانه برۆ...

پاییز

له وه رزی پاییزی لایم، وه کوو پاییز په ریشانم
 نیه هاو پازی ئەم نالەم که تاوی بیته دەرمانم
 غه ریبستانی گوری دل که مالی تاری ئاواته
 ئەوینیش چه شنی ئاژینه، گپی بهرداوه ته گیانم
 دلّم کون کون وه کوو نهی دی نهوای سوژی له سینه مدا
 ده باری پاییزی چاوم، بو ئەو ژینی که فهوتانم
 گه لاریزانی پرچی شهوپه ره ستم هات و نه مزانی
 ئەمه دواین هه واله و وا به تالان بردی هه رمانم
 گه لای ویلی و هها وه رزیکی پر شه خته و له خوباییم
 له سووچی بیکه سی که وتووم و هه ر، ئاشق به بارانم
 هه ناسه ی ساردی لیوانم، به سه ر مۆمی ته مه ن باری
 به ئاواتی ویسالی تو، غه ریبی تو له شارانم...



ژاله سه فی یاری

درهخت، ریوار و جاده



شهریف فهلاح

(۱)

درهختیک ئه ناسم
له هه رچی سیبه ره ماندوو،
یاخی تر له جارن،
شه که تتر له ریواری ئیستا
جاده په لکیشی داهاتوو دهکات.

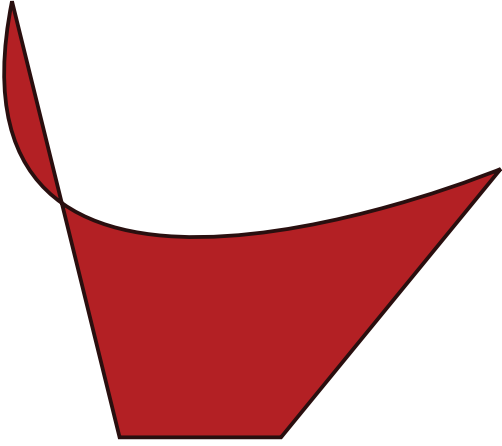
(۲)

ریواریک پریه تی له تاقه تی جاده و
نه برانه وهی سه فه ری نه هات،
نه درهخت دالده یه تی و
نه تاقه تی جاده ده یگه یه نیته
کو تایی سه فه ر

(۳)

جاده هه راسانی هه نگاوه و
ریوار په لکیشی ده رخت،
جاده یانی زیروچی پلیکانی زه وی،
بو سه فه ری دوو هه نگاوه ئه ولاتر له
گه ردوون،
درهخت یانی ترس له سیبه ر،
ریوار یانی پراوپر له تاقه تی پرووکانی
جاده و سه فه ر.

زاراوه‌ی قه‌دیمیگم
 ک ته‌نیا تو وه‌پیمه و قسیه که‌ی
 ژیان و مهرگم ها تگ زوانده و
 ت زانید نه‌گه ر به‌رید
 منیش کلم که‌نه یه تیمخانه‌یگ
 یا نه‌نستیتوو زوانه‌یل مردی
 وه‌پیم قسیه بکه
 وه‌پیمه و قسیه بکه
 تاقت بار باشور م
 تاقت بار
 چشتیگ نه‌مه‌نییه
 چراخه‌گان قه‌ره‌نتینه لیمانه و دیارن
 ژنه‌گان وه درانه‌ی نه‌سپه‌گانیانه و
 له‌په‌سا تیه‌نه پیریمانه و
 پیاگان وه یه‌ی بافه گه‌مه و
 مناله‌گان سوار قامیشه‌گان بونه
 تاقت بار باشور م
 تاقت بار
 خون فره‌یگ له‌لید چئییه
 دوکتور ئاو وه زامدار نیه‌ن
 وه‌لیا قسیه که‌ن
 ناو باوگ و دالگی له‌لی پرسن
 نه‌یل به‌رم دوکتور
 نه‌یل به‌رم دوکتور



عہلی ئولفہ‌تی

"چ ما ئەشکه نجه

سه رم

ته نیا

تره

گومان

بئ شەرمانه ته ماشام ده کاته ترسی بهر

په پوله یه ک

به بیلبۆردیکی ده م هه راشه وه

له جنونی ئەم کاته دا

هه لواسرانم دی

هه لپه سیراویم ده شارمه وه له ناشتن

هه ره شه یه کی تر بم تا ئایین

نه تخوازم به ئاواتیکی شپه وه

که خوازتن سیله ی هه ناسه پرکییه به

گیانت

سه ر له سووسه ی دره خته خوماره کان

ماسیوه

تاکسی له موسافیره کانی حیزی له مس

شار

شپۆلی شارۆمه نده کانی مۆدیپرنی لینج

من /

به قه ناعه تی چه وتی قه ناره وه

سییه کانم

په ره ده ستینئ شپه ی نه رم

ته کانم ده

له کاتی ئەم مردنه دا



هه لاله سوهرابی

به ره و ئاقاری خاوی فیگۆرپیک

بیزران "

پر به شه رافه تی شانت

هه شت میل له ته وه هوم به م لاوه

سه رم ته نیاتره

سه رم ته نیاتره

سه رم ته نیاتره

سه رم ته نیاتره

سه رم ته نیاتره

سه رم ته نیاتره

سه رم ته نیاتره



ته کانی تاویک گهرمی دهستت
بهر به شیوعی گریان ده گری

وهک پرو... پرو... پرو... پرو... پروخان

شاریک ————— پرماوه ته قژمه وه وه حشی
به لاجانگمه وه
تهرمه کان
شهرته کان
شور بوونه ته وه تال

ده بی شانم له چهک بتکی
بکیشم
جگهره نا
پیستیشم نا
ورده ماسیه کانی ئیش
له ژیر ماسیویه کانی چهز و آرتريت

شهرته تا که ی
برینداریه کانی سنگم داپوشم له دین
تاله کانی ته نیای سهرم له پنین
وا په وایه تی هه راسانییه کانی خه لوه ته
شه وگار
تا که ی
سو و جده بهرم بو پشانه وه ی کوژران
نووشتانه وه ی ئه توار برژیته بهر دهمت و
دهسه لات

چهنده هه لدهم
چه تر؟
نا :
حه به کانی شه که تی له سهر
مه فسه له کانم و
شعق له سه بووریم
وا له خوینما په نگی عاده تهن

به ئه شکه نجه وه
به ربه رهوتی په سا ئینسان
تا ئاقاری خاوی فیگوریک چونه
بیژران؟

دریژه به قاقا دهدهم له کاولی
دهنگمدا
هه ی زه رافه تی شیایویه کانی م ن!
م ن! ته ماشا

م ن پروا له م گه ره که که هیشتا
درهخت قه تاره
بو سه فه ری کوشه نده ی ژن و منه کانی
خیابان

ده لاقه کان به ربوومه ته وه
له دیتن
درگاگان پراکشام
له بیستن
له گه ل ئاجوره کان ده دویم

لال

فننیستیک بی دوگمه یه له زهرافه تی
دهنگیدا

هه ی تو! ئه ی په گه زی من
له ژووره ترساوه که تدا
به ته نیشته ورده خو شیه کانتیه وه
راکشای له مرو ف

قلپ پیکه نای و
برپیک له لیوت دو قاش به ۸ به ربوویه وه
برپیک چرژای
شه و

له ناوه راستی پیخه فه که ت
تلی ته نیاییت خوارد
به ری به یان له مسیان هینا به
به رجه سته ییه کانتا و

له پشت شووشه کانه وه
قه داسه تی شه ر / ئا و پروو خا

چیشته خانه که ش نه خو ش
: ناخو شه

ئه م چیشته تامی وشه ی سووتا و ئه دا
سفره بو نی گریانیکی ناکا و

تال ئیقرئ /

ئیقرار بکه به هه ر چیه کانی خو ت / ئه ی
دره خت

بویته ته ور له پشتمدا

ئیزنتدا به میکرو به کانی زمان له جمه ی

قه ماره ترساوه کان

به ده م سووراومه وه

ورپینه ی ئازادی ده که ن

ئاوینه فریوی داوم تال

گه رانه وه ی ماسی بو خوینم سه وزه

سه وز په نگی عاده ته کانه

ویستاوی

ئه ی ژنی ئه م گه ره که

له ناوه راستی زه وی و بی ده ره تانی

سه رقالی به با دانی فیگور ت

مزیک ته نانه ت له جگه ره یه ک ناویری

مه جازی شه ر به له چکه که ت ده فروشی

تو! پروا

هیچ نه بوو؟

گه نیاوی نه وازش نه بی

له سیکیسیمی نه رمی به ره ی ولاتیکی

چواردا

ورپینه ی ئازادی

بکه ی؟

یان داکه وی له گیرفانی سووکی شاعیریکی

وا به زیپی کراوه ئه لئ په ها بوون

به ده م کاژیر بوونه وه

له توالتیدا شیعر ده نووسی و

فمینیسم



دهنگندا

شیعرم

رهنگه بیابان پر ده کری له به تاله تی ئاو

نه خوش خات

[په نا زوره تییدا بگرییم رهگه زم بچیتته وه

ئاژاوهی وشه کان

سه ر

ناته وه که ناته وه له مهنفه زه کانی

رهگه زی ژن و ههور

وجودا

به لام پوژانیکه مروف دژوارتر له دوور

شیعرم دی نه خوش وه ک گالته

فیلتری جگه ره شیتته کان ده خه مه ژیر

وه ک زور شتی تریش

پییم و

به سیله ی چاو که وه پری به له شمان

ئاشووفته ییه کانی پوژیک به هار

به گوشه ی لیو وا پیکنی به سه رمان

[ده په ریئمه وه

به سفتی به رد داگردنی هات به

حه زمان

گریان !

وا مردنیکی کلاسیک

ناترسم له بی توئییه کانی زهوی که

تاویک پراوه سته

دریژه ی به ره کانی له ززه ت بی

جا نه ترسم و بیژی بترسه، ئه لیم : نا

که با منم

له سیلوله کاندایه ویستن

به ده ماره کاندایه سرک پویشتن

پرا ده کا

جه غزی سه رم / هیلاک و دوور

له جوغرافیای ته سکی ئاپارتمانیک

هه لواسران / هیل و سفر

به ناو سنگیکدا ئه گهر

کو تایی ئه به دییه تی جیهانه

به پژاوی هه ناسه کانی داره وه / خلا فان

سه خله ته

پشوو

جومعه یه و پر به دلی تهنگی شه قام دلته نگم
 ئه خر نابیی به ته مابم، به ته مام، دلته نگم
 جومعه یه و یادی ئه وینیی، دلی برد بو سهیران
 سهیره سهیرانی حهزه و ناحهزه لام، دلته نگم
 تهنگی پیم هه لچنی پهنجیره له بو نهختی نیگا
 له بهر ئهم ده رکه و ده ربیجه چه مام، دلته نگم
 مانی ئیستیم هه موو مه رگه، ده وه ره و مانام که
 مان له قامووسی دلا ئه شقه، نه مام، دلته نگم
 کونه دار ئیره یی پیکردوو به م شوخه چله
 ئه وه باخ پر بوو له بیچووله نه مام، دلته نگم
 خانه به م خوینه وه خوئی کردوو خه نی، هاوارم
 ئاخ! گه دارووته له ی ئهم قافلله بام دلته نگم
 غه زهل و شیعر و شوعار گشتی هه رای تویانه
 وه ره لام شوخی شیعر! گیانی که لام دلته نگم
 که له لامی هه موو ئاوانه، قپری چۆلگه م دی
 بی تو کوندیکه دلم، خوم که له وام دلته نگم
 گیزه لووکه ی هه وه ست گیزی ده خوارد دوینیی شه و
 ئه مپرو به و یاده و مه ست و که له لام دلته نگم
 ئاخیری رۆژی ده بی مه وته نی دل بژوین که م
 خوشه دل به م هه وه سه ی، ئیستیی به لام، دلته نگم
 پیت کوتم: گوم که وه کوو گۆری غه ربیان گۆرت
 ئاشنا! چی بووه تاوان و خه تام؟ دلته نگم



له یلا به هرام به گی «لاولاو»

له ئەمپروۆه !.



عارف عەزیزی

له ئەمپروۆه !.
 کورد له گوئی گادا ناخهوئ
 له بئ دەنگیدا ناسرهوئ
 گوئ بو داگیرکهەر ناكرئ
 له پیناو دوژمن نامرئ
 بو ئازادی دهنگ هه‌لدینئ
 مافی ره‌وای خوئ ئەسینئ !.

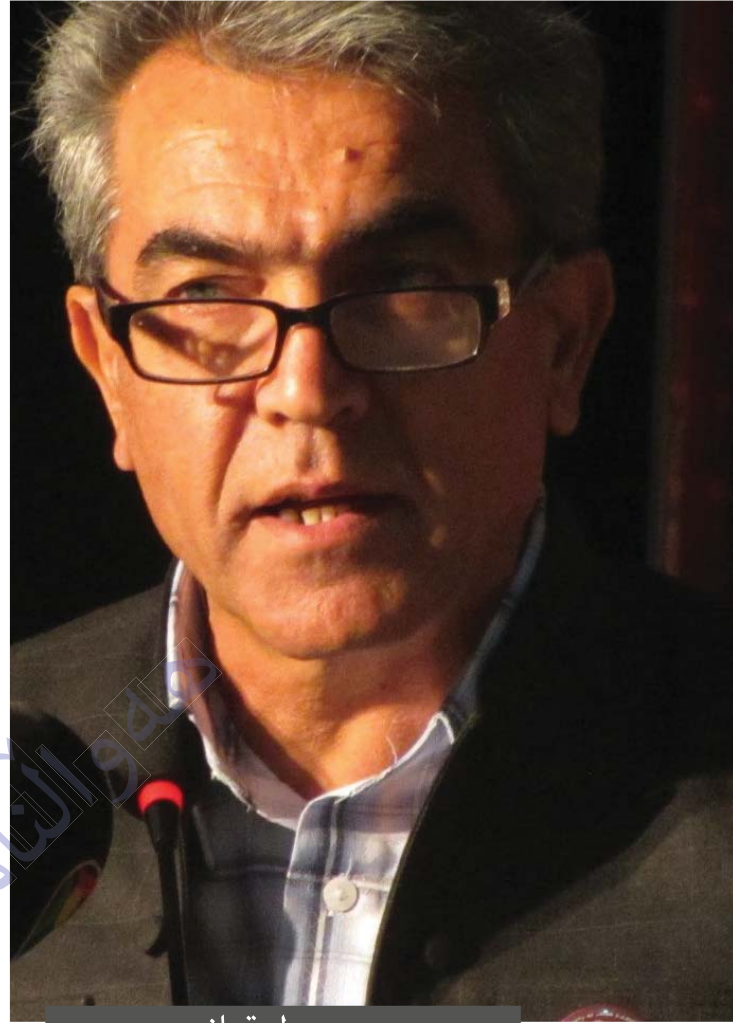
له ئەمپروۆه !.
 به گوندنشین و شاره‌وه
 به‌بئ پوول و پوولداره‌وه
 به جووتیار و کریکاره‌وه
 به فه‌قیر و هه‌ژاره‌وه
 بو ئازادی دهنگ هه‌لدینئ
 مافی ره‌وای خوئ ئەسینئ !.

له ئەمپروۆه !.
 کورد ناژی به‌بئ کوردستان
 به‌بئ شاخ و باخ و بیستان
 وه‌فاداره به شه‌هیدان
 به ئالا و خاکی نیشتمان
 بو ئازادی دهنگ هه‌لدینئ
 مافی ره‌وای خوئ ئەسینئ !.

به لاین بی چیت، گه زوی هاواریک
 نه نیمه زاری رۆژی مامۆستا!
 چون مامۆستا هه موو رۆژی
 له پشت فهرمانی تاکسیدا
 نه فهر نه فهر، تمه ن، دینار
 خه لکی شار و قوتابیانى ده لیته وه
 هه موو رۆژی به قه له می بیده نگیه وه،
 به 'قه له مه' ی بی گۆشته وه
 وانه ی ژیان، بو خیزانی ده لیته وه!

به لاین بی چیت، بووکه له ی شیعریک
 نه ده مه ده ستی رۆژی مندالان
 چونکه مندال هه موو رۆژی
 له جیاتی جیژن و وانه ی نان
 جهسته ی برا و تهرمی باوکیان بو
 دیننه وه!

چون مندالان هه موو رۆژی
 شه قام، کۆلان، زبلاوزیل
 نانه ورده ی عه داله ت و
 که وشه کۆنه ی دیموکراسی و
 رۆحه شکاوی سیاسه ت و کارتۆنی ئە خلاق
 و
 قوتووی بوگه نیوی ماف و
 ورده وانه ی پیروزیایی ده خویننه وه...!



ره حیم لوقمانی

به لاین بی چیت گۆلی وشه یه ک
 نه ده م له ئیخه ی بوئه کانی سال
 چون ئە و رۆژانه،
 ده نکه ته سبیحی سووتاوی ده ستی
 پیرسیاسه تن!
 رۆژی جه ولانی دروشمی ره ننگن!
 چونکا کریکار، وه رزی ژیانیان،
 به کۆلی چیا و چیا یه ک له کۆل!
 هه موو رۆژی له سه نکه ری ده ستووره وه
 پیروزیایی چه پله بارانی تفه ننگن!

که تو پال ده ده یته شوورایه کی سپییه وه،
 پال هوانه لوکه ییه کان
 هه مدیسان
 شمشیره کانیاں تیژ...
 مروّقه راسته قینه کان
 دلّوپ دلّوپ خوین
 پال مه ده شوورا سپییه کانه وه
 با هه لیده فرینیت
 وه کوو لوکه
 پال هوانه یه کسه وه کان
 مروّقه کان ره گیان له خاک...
 گهر "با" پال هوانه کان هه لفرینیت
 تیژیای شمشیره کانیاں هه ده مینیتته وه...
 نهی مروّقه کان بلین له سه ر چی
 ئاخر هه مدیسان له سه ر چی نهی
 مروّقه کان...



زینهب یوسفی

۲

ئاااای فەراده سه رشیتته که
تۆ
هه ر خجلیه تاشوته وه نو بیستونیره
هه ر خه ریکو دریه ی دلی ره قو ته وه نا به
شیرینه یچ
سه ره ش سه رو سینه و شیرویه یۆ
به دریزایی شه وه سووره کا
خوه ش می به خه سه ویچ
و به ئەقلۆ تۆیچ
ئهی چیش
ئیتتر دنیاو دلبه را چامیننه.

۳

شیعر و ماچ
یۆیشا که روو لایلاه
په ی وه رمو نازیت
و یۆیچشا
سه لاتو عه شقی
په ی های بیه یۆت
تا پیوه
ئماو عه شقی به سمیره
ئمیه
ته یه مومش ماچی
و قامه تش شیعریی با
من
داراو دنیای
ته نیا ئا دوه مه هه نی.



جهلیل عه بباسی (قه قنهس)

۱

پياسه و دلی وله کاما ویش شیعره بی
ئاد پا نییره
و په پوله کی گنینی گۆرانیاوته ی
من هه نگامه ور گیرینی
و ئەوئی جه سرته گنینی
ئاد هه گامه نیی
و وه نه وشه و گو شه و جوئی
ختلیش ئی و قلییوه
من پا نیییره و
ونه و وه نه وشه که ی ره نگه و پالا که یم فارئی
ئاااااای
هه نگامی من چن سه رشیتتی
چن زبری
چن کۆرائی بینتی
و ره وتو خوالهی
چن نه رم
چن میهره بان
چن ته قیه دار.

دوایین شیعی شاعیریکی ئاواره

چه که که ورد و خاش که م و

به دایکم / نیشتمانم بلیم:
به یانی باش.

۲

له مندا

که دهسته کانم هه میسه بونی شیعر دهه ن
نیشتمانیکی هه یه رووخواو
نیشتمانیکی هه یه به جیماو

له مندا

که نیگام رهنگی غه ربیی ئیوارانی ولات
ده گریت
ولاتیکی هه یه بو ئه وین
ولاتیکی هه یه بو ژیان
ده گه رییم به ناو که سه کاندای و «من» ونم
ده گه رییم به ناو ده قه کاندای و «من» شیعرم

وهه ره بۆن به دهسته کانه وه بکه
من نیشتمانیکی رووخواوم
من نیشتمانیکی به جیماوم

وهه ره له رهنگی نیگام بپروانه
من ولاتیکم له ئه وین
من ولاتیکم له ژیان.

دهمهوی پشوو بدهم
دهمهوی له ژیر سیبهری شیعیکی ئاواره دا
پشوو بدهم
وهک موسافیریکی که له سه فهریکی دوور
که پرابیته وه
وهک نووسه ریکی که له کوئایی روئمانیکی دا
بئ
وهک پیشمه رگه یه ک که هه موو
مهیدانه کانی شه ری تیپه پاندبئ و
بئ ئاو و بئ نان و بئ پاره، باوهش به
دایکی دا بکا.
دهمهوی پشوو بدهم،
جانئای ئه و سه فهره فری بدهم
قه له می ئه و روئمانه بشکینم



جه مال نه چاری

من ناویرم

پر به سییه کانم هه ناسه هه لکیشم
ئاسمانی هیوام شه قار شه قار ده کری

من ناویرم

پر به گه رووم

چریکه م بئ

بالی ئاره زووم ده قرتی

من ناویرم

پر به سوّام سهیری په نجه ران بکه م

بالی چاوهر وانیم ده قرتی

ئه خر چ ده که ی کاتیک

مالت ترازابئ

حه وشه ت پوانی زولم و

دهرگا جاسووس بئ

په نجه ره غه یان و

شووشه نه بان بئ

چ ده که ی کاتیک

کوّله که ی وه تاغ یاغی بئ



تاهیر مه هابادی

سەردېرى ئەم سېدەيە
تېتالېكە
بە زارى گاشە بەردە كانى پوانكراو!
نەوت
نەتەوہیە كە سەر بە قامیشكە كەى
"عەنولقوزات" و
لە دۆزەخى بى باوانىدا
جادەش مىراتېكە
بە درېژاىى سنوورە كانى زمانىى
داىكىم
ھەر قولپە قولپى خوین
تەرمىكى تەمايەرم
تا جەشرى باوہ شىكت
دۆزەخىك تۆخ!



ئېرەج عىبادى

چركە رېگا

ھات
بە كورته بالە كانى پەپوولە
پەنگاورەنگ
باخ لە پر پشكۆت و
لېوہ كانى بە ھار گولېدا
چركە كانى سەوز
تەماشايان نووسى
كورت كورت
بە جارېك
گەلاكانى پايىز وېل و
شەقامە كانى ئەوین قاقر
چۆن بنووسم كە بۆنى
زەردى رووداۋ داىگرتەم و
تۆ ئاۋارە
لە كۆلە رېگاكانى تەنبايى.



سۈھەيلا مەيھەمى

با نەزانن کە ی ھاتی بە دوام دا
 کاتیکی لە ژیر سمیلێ پیاوھتیت
 قامکە کانت بە سەر وشە بە وشە ی
 جەستەم دا دە جوولاند
 من زۆر ترسام
 خۆم لە نیو ئەم شیعەرە دا حەشار دا
 لە سەر شانۆ دەمخویندەو
 دات لە چەپلە
 ترسام یەقە ی شیعەرە کەم بگری



ژیلای سەفایی

ژیرانە تر بھکوژە
 با ھەست بە خوڵقانی بوونەو ھەریک
 نەکە ی لە ناخدا
 با نەزانن دەستی ھیچ و ھەرزیک
 نەگە یشتوو ھەتە بالای خەمە کانم
 کاتیکی ملوانکە ی شیعەر بچراپا ھو
 خەیاڵە کانم دەنک دەنک لە سەر سینگم
 کەوتنە خواری ھو
 با نەزانن توۆ پیت لە سەر دلێ کام وشە دا
 داناوہ!

ژیرانە تر بھنیژە
 تا کوو تەنیا ییم زاوژی نەکا و لە زاری
 کچیکی تر نە یەمەو ھو دەر

ژیرانە تر بھکوژە

ژیرانە تر بھکوژە با ھەست بە جیگە ی
 پەنجە کانت نە کەن!
 یان لە تابلۆ یە ک بھنیژە و لە دیوارم بدە
 یان لە توۆ شیعریک دا
 من نەخشە ی قالیبە کەم؛ سالانیکی مەم ھا
 و ھ پەتەو ھ

توۆ دارە دارە لە گەل پوۆم دە کە ی؟

ژیرانە تر بھکوژە
 تا کوو ھیچ چیرۆک نووس و شاعیریکی
 بوونت پێو نە کەن

سۆ بهر



هه رمان وه تماني

دوكمه كانت دابخه
 گوئ پادیره بو
 گله بیه کانی با
 پوژئاو ابوون سیبه ریکی
 دریژ بلکینه جهسته ت و
 ته نیاییت به سهر گه لا
 مردوو ه کانی شاردا دابه ش
 بکه
 له گه ل دره خته کانی ئەم
 مه زاره مه دوئ
 گوئ پادیره دوایین
 هه واله کانی شهر و
 تفه نگیک به شانته وه هه لواسه
 له م شاره زه وئ کس وه خو ناگرئ
 سووری چراکانی شه قام ناگه نه کو تایی و
 گه لاویژ له چاوانی خه لکدا ده نه نگوئ
 به که لین بورجه کانی شار بمدوزه وه
 که بایه ک هه لی کرد
 له گه لیا برؤ
 خو به ره وه زه کانی شاخ بگره وه و
 له گه ل ئاوینه دانوستاندن مه که
 دوكمه كانت بکه وه نه وسا
 سیبه رت شه لالی خوین که

خو به تارمایی
 له گوین بینا کانی شار دزه ده کات
 زه وئ لی ره گه لیک ماندوو ه له مرو ف
 ئاسمان چارزه له نزوکی هه ور
 با له بیده نگی تو و
 تو ش له ته نیاییه کانی خو ت

له په نجه ره ی ژووره که م

به ولاره

نیشتمانیک خه ریکه پاییزت بو ئه چنیت

هه وریش

بارانییه ک بو بهرت.

ئیواره یه ک

پالتویه ک به دارته لی کوچه که دا ده مریت و

ئه لین :

تو عاده تته

له نیوه دا فه سلله کان جیبه یلیت

په نجه ره کان به مردووی دابخهیت

شه قامیش به دهم خه تته کانیه وه له بیر کهیت.

ئه لین:

گه ره کم بیت یان نه

مردن له خالی کو تایی ئه م دیره وه

ده ستپیده کات،

گه ره کت بیت یان نه

ژیان هه ر ها له بهر بارانیه که ی بهرتا و

له تاریک و روونی کراسه کهت به ملاوه

بستیک خاک نییه تیایدا بگریم

.نیشتمانیک نییه تیایدا بهرم.



گوله باخ به هرامی

و مندالی شاره غه ريبه كان كايهت پیده کهن
 دایکم ده یكوت چند جارم وت مبه به
 هاوړی په ره سیلکه با فیړی کوچ نه بیت
 ئای دایکم چهنده ساده ده پروانییه دلّیکی
 یاخی
 سه ریکی گئژ
 ئای دایکم نه و کاتانه ی که ده گریا و نه و
 کاتانه ی گورانی ده وت
 ئای دایکم گریانه کانی چهنده بوئی
 میژوویان لیده هات
 ئای دایکم پیکه نینه کانی چهنده پر بوون له
 تریقانه وهی کچیکی ساده ی لادیی
 دایکم به گریانه وه ده یكوت
 کوچ روچوونه به نیو قورگی ته نه ایدا
 کوچ پشت کردنه له یه که م عه شق
 دایکم ده یكوت کوچ فه راموشی خا که

جیژوان بوّسه ی مهرگه
 نه که ی فیړی خوشه ویستی بیت
 ئه شق نیچیریکی ماندووه ده وری ته نراوه
 به تاژی
 په ره سیلکه ی دلّ وه ختی کوچه
 هه لگره جانتا خوماره که ی ژوورسهرت
 وه بینه بسته خاکیک بوّ خوشه ویستی
 بدوژه وه کولانیک بوّ عاشق بوون
 هاتم
 به یانیه ک
 چه که که مم هه راج کرد بو کرئی سه فه ره که م
 ئای چهنده به په له بوون
 ئای چهنده به په له بووم
 سه رکرده کان به هوئی کو بوونه وه و
 مه جالیان نه بوو ته نها یه ک وشه بلّین
 مالّ ئاوا مالّ ئاوا
 په رژینه که ی شهوی مه سستیمان
 هاتم
 ته نها؛ نه و کاته بوو له په نجه ی مهرگ
 ترساوم
 له وه ی بمرم و ده رفه تی نه م سه فه رم نه مینی
 نه م خه ونه چی بوو هاوړییان
 وا بیّ به زه یی سیبه ری دار سرنچکی گولبه ن
 و ئیوارانی زریبار و
 خهنده ی چپام به جیهیشت
 چهنده دلّم ویلّه
 دایکم ده یكوت له م سه فه ره دا شیّت ده بیت



که مال مه ریوانی

له وهیه دهنگت هه لپری
 (له و سهره دهنگی ساز دئی هه لاله و
 زهمزه مه
 دهنگی خانم خاس دئی له و بان و چه مه
 چین له سهر چینه
 زولفی چین چینه
 لال بم ئاورپی نه داوه)
 ئاورپیک بده وه له م هه مووه دووره
 که گه مژانه لال له م ولاته وشه یه که
 نافامدری،
 زولفت له ده ریادا
 خوئی سویرتر له وه یه که چین له سهر چین
 شیئت ئاژۆ بکا رۆحیک،
 خانم خاس
 نازانم، به لام
 ئاورپیک،
 ته نیا ئاورپیک به س بوو،
 که من په شیمان بکاته وه له ههرچی
 په پووله پاییزه یه.

ئه وهی جارپیک خهوی به په پووله پاییزه وه
 دیتبی
 نه برانه وه سه فهر ده هونیت،
 ئه وهی جارپیک فووی به گه رووی
 په پووله پاییزه دا کردبی
 تا تاقی قیامت مه ندرتین ریگاکان
 وه نه ستۆی ده گرن،
 خانم خاس
 له که لی منالیمه وه باوش به باوش له ریدام
 په نجه ره و ده رکهی هه موو ولاتان ده ناسم،
 ئاخ
 ئاخ خانم خاس
 ئەم هه مووه دۆلاو دۆله.
 وه ک تۆ ناوبانگی گۆرانیه کیش نه بووم،
 بپروا بیینه
 ئه وهی جارپیک به م ریگه یه دا تپه ریبی
 ژهمیک خه فته له له شیدا ره گ ده کوتی،
 تۆ ده تزانی
 ئاو بیبه زه ییه و
 مروؤف سه ربورده ی هیچه،
 تۆ ده تزانی خانم خاس!
 له رۆژیکدا ره شو له ی پرچیکی با بردوو
 سپیاو بکا
 تا تاقی قیامت سووراو، ده مامه کیکه له
 رهنج
 ئاخ خانم خاس
 دیالکتیکی من و ئەم گۆرانیه دۆراوتر



دیمهن سوهرابی

ئەو پری ئەدا



گولستان وهلیه

با شهید نه بی

پیش ئەوه شەر دەست پی بکاته وه و
خۆت گورج و گۆل بکهی
پیش پۆتینه کانت ده کهوم
هاوشیوهی فه رمانده یه کی چاونه ترس
له هه مبه ر تو
له شه ری نابه رابه ری ژیان
به سه ر خه می ئە فینتدا سه رده کهوم
له سه ر کۆلانی ماللایوی
به پر مه ی گریان و
قاییک سه ر پرێژ له روشنایی ئاو
به ریت ده کهم
له گه ل قورئانیك به ئەوت بسپیرم
با ئەمجاره ش شه هید نه بی.

ئەو پری ئەدا
ته نانه ت بو جاریک
هاوشیوهی ریواریک
له ری ره وه کاندایه ک بگرینه وه و
به ئەنقه ست شان له شانم بدهی
پاشان به ده م داوای لی بووردنه وه
ورد بیه وه له رهنگی چاوم
ئەو وای نه هیئا
له ده رفه تی ئالۆزی ترافیکلایته کانا
هاوشیوهی کچیکی گولفرۆش
پیشت پی بگرم و
به بیانووی رۆزیک تیر بۆنم بکهی
لای ئەو دوور نه بوو
مالمان دوو مالی به ین بیت
تا به ینا به ین
به بیانووی قاییک دوکولیو
سفره ی دلّم
له به رده م خوشکه که تا بکه مه وه و
به ره که ت بو گیانم بگه ری نمه وه
یان هه ر نه بی
له دایکته وه
فیری چینی ریزی ک ملیچ و ته ون بيم
له ئەزه له وه واهینای و هاتم
وا بردی و رویشتی
نازانم تاوانی ئەو بوو یا زه وی.



سه لاج کۆنه پۆشی

عه شق بۆ وایه چه لیمه؟

هه میسه پیّت و ابوو من بی میهرم نیسهت
به تو،
به لام
له "ئاکروپۆل" ی "ئاتین" له ناو
قه ره بالغی ئه ویدا که وتیه یادم و تیر تیر
گریام بۆت.
بیری بوو که له که تم ئه کرد که زستانان قایم
ئه تنوساند به خۆته وه بۆ ئه وهی
سه رمای نه بی.

نه بوو، بزه یه کت
کرد و وت هیچ نیه
پیش دیت.
به ر گولله ی ویل که وم، ئه گه ر تا مردن ئه و
ده ست وه به ر که وت نه ی
خری و سفنی مه مکۆله کانت
فه رامۆش بکه م.

عه شق بۆ وایه
چه لیمه؟
سه ره تای ژانه و دواجاری دۆران.

له دوورگه ی "پاترا" له ناو شه ری
قاچاخچیان
"کورد" و "ئه فغانی" و "ئالبانی" دا،
من لایه نی هیچیانم نه گرت
چوونکی پیّم و ابوو ئه بیّت تا ماوم هه ر
لایه نگری
چاوه کانی تو ب م و به س.

له بیرته کاتی شه ر له ترس هاره ی ته یاره
بۆمب هاویژه کان چووینه گه وری
مانگاگان،
تاریک بوو نه مزانی به ئاسته م ده ستم وه به ر
مه مکت که وت،
وه ختی هاتینه ده ره وه له شه رمیدا سوور
هه لگه ر ابووی.
پیتم وت ببووره به ئانقه ست

هاورپی دَل

دَل مه‌سته له‌گه‌ل شیعر و شه‌و و شووشه و شه‌مدا
خه‌رمانی خه‌یال و حه‌زی دَل، ماچی به‌خه‌م دا

زاماره دَل و به‌نده له‌ده‌س له‌شکری دیدت
جادووگه‌ره سه‌ججاده له‌گه‌ل جامه که‌جه‌م دا

تا ده‌ستی بکیشی به‌سه‌ری شیعی هه‌تیوم
چه‌ن توّم به‌قه‌لّم شیعر و غه‌زَل، گیانه! قه‌سه‌م دا

هه‌رچه‌نده چه‌ما دَل له‌چروّی چاوہی چاوم
ئاوی چه‌می من شانی به‌ده‌ریا و به‌چه‌م دا

به‌و دیده‌یه شینه له‌سه‌ری دوو خه‌می ئه‌برو
حورمه‌ت حه‌په‌ساوه، که‌دی تانه‌ی له‌حه‌ره‌م دا

سه‌رخوشه غه‌زَل که‌وته سه‌ما ده‌فته‌ر و سه‌روا
په‌یکی ده‌می ئه‌وده‌م که‌به‌دَل، کاتّی به‌ده‌م دا

سه‌رسامه له‌ئه‌وساوه سه‌رم بینی دوو سیوت
تو چوویت و دَلّم نوقمه له‌نیو ماتهم و ته‌مدا

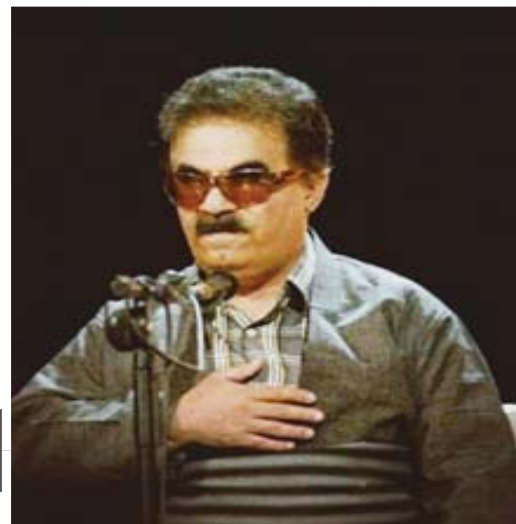
دوو هاورپی دَل ئیسته فه‌قه‌ت هه‌ر خه‌مه و ئه‌سرین
ده‌ستم گه‌ه له‌گه‌رده‌ن ئه‌وه گه‌ه گه‌رده‌نی ئه‌مدا.



فه‌رید رازین

دَل له زیندانی سکه ندهر وه پرهزه و چاری نییه
 له هه موو لا ته له بی یاری ئەکا ، یاری نییه
 نه به ئاسۆیه ئومید و نه به نه ورۆزه گۆلم
 ئاسمانی دلم ئەستیره یه کی دیاری نییه
 ده می ناسازییه تی و سازی خه می خو ی ئەژهنی
 یه که ئوستاده ، وه لی داخی دلم تاری نییه
 چده که ن مه نعی دلم گهر له ده می مه ی ده پرتی
 بیهو ی خو شی له سی داره بدا، داری نییه
 نییه مرواری له به حرا که دلم ویلی نه بی
 یه که غه وواسی وه لی، ئەو چه مه چ بواری نییه
 وه ره ئە ی بادی به هاری به گۆله ندامی بلی
 موژه که ی کاریتره، مه رحه مه که ی کاری نییه
 به می باده ده پشکو ی دله بی په ونه قه که م
 خو شکور باده هه یه، هاوده می مه ی خواری نییه
 نییه یاریکی به دل هه وری دلی پی بره و ی
 سو ری ئەم چه رخه ده لی ده وری وه فاداری نییه
 شوولی هه پراجه که ده یدا له سه رم ده ستی فه له ک
 که سه ر و داخ، که ئەم گه وه ره کپ یاری نییه
 سه ده یه ک پی ده بر پی په خشی خه یالم به ده می
 کییه پی وایه که ئەو میلله ته شاسواری نییه!

ناسر ئاغابرا



تائی دلّه رازی بکهم

کهی سهر دهراری ئه و خوهره،
کهی تیده دهر ئه و کافره
تا سهر بشیوی لهی شهوه
تا رووژ ئه لای لهی شاعره
دین منی، دنیای منی،
مهردم نیه زانن شای منی
ئویشن تو خاترخوازمی،
گیانم فدای ئه و خاتره
ئه و دهورمل نازه بیووش،
ئه و شهویه قه ی وازه بیووش
حه یف قهد و بالآد نییه؟
لاوه له سهر ئی چادره
مه عشووقه بالآبه رزه گهم،
شیرینه له یلا تهرزه گهم
به و گووش ده وه ئی عهرزه گهم،
باوگ و برا ئه و لاتره
ههر چهن هه و اخوازد فرهس،
شیت و لاینارد فرهس
ههر خوه مهنم پای تو له بهس؛
هامه خه وهر کهم تا فره
لهی ناو هواداره یلده،
لهی ناو گرفتاره یلده
لهی عاشقه یل زارده،
کامین له خوه م عاشق تره؟
وه ختی دهم ئه و لیم خه یده لا،
فیشتر دلّم چوو له خوه یا
زانم ئه پرا ناو مهردمه و،



بیهرووژ یاسمی

دلّ نهویشی یه و، ههر زاهره
تائی دلّه رازی بکهم،
بیلن نه زهر وازی بکهم
مهردم وه گیان گشتدان
ئی جاره جار ئاخره

مبه بو خۆت

بو هه میسه !!

مه مده ره وه ده ست قه ده رو

برسیه کانم لی کۆمه که ره وه!

کچیکی هه لوه دا به شوین ئارامیدا

وای وت!

مبه بو خۆت

بو هه میسه!

فیری ئه شق و

ئه وینداری، فیری سه ما و

دلداریه که ی جارنم بکه

ئه ی یار!

کچیک به هه لمی ده می له سه ر شووشه ی

په نجه ره ی ژووره که ی خۆی وای

نووسی بوو.

مبه بو خۆت

بو هه میسه!

ئیت نایه مه سه ر پێگه که ت

دلنیا به،

نه به رد ده گر مه په نجه ره ی ژووره که ت

نه به به رده رگای مالتاندا گوزه ر ده که م،

نه مۆره ی ش له باوکت ده که م

ئازیز!

کورپک

له سه ر کاغه زیکی فریدراوی سه ر

شاقه مه که ی

ئه ودیو وای نوی بوو.



شه هلا یار

بیده‌نگی تۆ ده‌مکوژیت

تۆ
ته‌نانه‌ت له دل‌یشتدا نه‌توت
ئه‌و فیشه‌که‌ی سینگی پیکا
له‌ کوپ‌ی جوگرافیا‌دا وه‌ستابوو
بۆ نیوی ته‌واوی فیشه‌که‌کانی دونیات ناوه
"مال"؟
وت برۆم
پرویشتم
به‌لام گه‌رامه‌ته‌وه‌ بلیم بۆ کوئی؟ مه‌به‌ستت
کوئی بوو؟
بیده‌نگیت ده‌مکوژیت
هه‌ناسه‌م کیشا له‌ به‌رزترین شوینی
گه‌ردوون
بیده‌نگیه‌که‌ت...
نالهی به‌فر بوویت له‌ ژیر سمی ئه‌سپیکی
بریندار
سروشت بوویت به‌ کاتی هه‌لقه‌چان
دارستان بووی به‌ کاتی په‌نابردنی ئاسک
هه‌ناسه‌م ئه‌کیشا ئیتر هه‌ناسه‌ نه‌بوویت
بۆنم ده‌کرد بۆن نه‌بوویت
که‌وانه‌که‌ بانگی کردم
له‌ که‌وانه‌که‌دا بیرم ده‌کردی
چاوم بۆ خۆر ده‌گیرا
بیده‌نگیه‌که‌ت ده‌مکوژیت
فیشه‌کی ئه‌م سینگه‌ ماندوووه‌ تۆیت!

بمپیکه‌!

مال!

ئینسانیکت دیوو
له‌ به‌رزترین شوینی گه‌ردووندا
وه‌ستا‌بیت
به‌لام قه‌ت خۆری
نه‌دیت‌بیت؟
تا ئیره‌ هیچمان نه‌وت
هیچت نه‌وت
هاتی
پرویشتی
هیچت نه‌وت
که‌وتینه‌ نیو که‌وانه‌ی خه‌م
که‌ تۆ نیوت نابوو "تیماری بیکه‌سی"
نیوی هه‌موو فیشه‌که‌کانی دونیات نابوو
"مال"
جار‌جار بزه‌یه‌ک بۆ ئه‌وانه‌ی
له‌ که‌وانه‌ی باوه‌شی خه‌م ده‌رنه‌ده‌چوون
و هیچیان نه‌ده‌وت
من له‌رزی پیری نیشته‌بووه‌ گیانم
بیده‌نگی تۆ ده‌مکوژیت
ته‌نیا ده‌نگی تۆ ده‌یتوانی خۆر ببیت
ئه‌م هه‌موو پرسیاره‌ له‌ له‌پی ده‌ست‌مدا
له‌ به‌رزترین شوینی گه‌ردووندا به‌ره‌و
شوینی به‌تالی خۆر .
بیده‌نگیت ده‌مکوژیت
نالهی هه‌وا ماندوو ده‌بیت؟
نالهی شه‌و ماندوو ده‌بیت؟
ئینسانی به‌تال‌بوو له‌ ده‌ره‌وه‌ پر و قورس
ده‌نوینیت.



به‌هار حوسه‌ینی



مه هدی حه سه نی جه لیلیان

هه ر پووژ سه رداری وه پای م کۆشیه د
 له شی ئاگرو نیشیده گیانم
 روحی داگیر که ید پهل و سقانم
 سالی یه واران وه ئه سر داگ
 جه فتم شوورید و جلا ده یده پیم
 شووکه نیشیدن و شوور شیرین
 تام تیه لم شیرین ترا که ید
 ئه سر داگه یل ها ناو ریشه م
 م دار به رقوم
 م دار به رقوم
 داخ سه ردار و کۆر کوشیا وه خوه م
 که س نیه پرسیدن له داخ به پرو
 سه ر هه لگرمه ئه پای کۆه سان
 چاو که واز کردم وه دو دیده م دیم
 باوگ و داگم باوان دارسان
 کۆر کوشیا وه خوه م
 وه شوون کام خۆن هاتیه سه ئیره
 په لم سزانن ئاگرم دانه
 ئاگرم نییه
 ئاگرم نییه...

ئایه م و به رۆ

مه هدی حه سه نی جه لیلیان
 نییه زانم وه کو هاتمه ئیره
 ک شوون مالم کۆه و کوچگسان
 چاو ک واز کردم وه دو دیده م دیم
 کۆر به رقوم ئیلم به رۆسان
 هه ر په لی له یره چمان برامه
 هه ر بال داری جور یه هاو راز
 شه نگ قه تار به ساس ئه پای پووژ جه نگ
 شه نگ قه تار به ساس وه گووشت گیانی
 شه نگ قه تار به ساس وه پی سقانی داگ
 یه کیگو کۆره یلیش هزار
 هۆلکه هۆلکه ن و کاوو کلاو دار
 به رۆ گیانمه به رۆ دارمه
 م کۆر به رقوم برایلم هزار...
 نیه زانم وه کوو هاتمه ئیره
 که باوگم ئایم به رۆ خوواردۆن
 حه وا پی عشق کامین کۆه سان
 وه شوون ئایم وه یره پا نه یدن...
 چرین پی حه وا هووره و موور و کز
 له شوون و لوور کوچگیل تیه د
 سه ر پهل به رۆ له ناو کوچگسان
 بال خوه ی ناس و سایه ی له خوه ی نه ید
 دار به رۆی ها بان سه رم
 وه به رۆ ئۆشم تو چۆ هاتیده
 ئۆشید
 وه هه ر جای چرین واوره هاتمه
 ئیره ولات بی بن وازه
 که س نیه پرسیدن له داخ به رۆ
 چه مه ر ک چرین ئه پام شاوازه

،،كە ئەشكى چاۋەكانى من
پژان بە ھەر بەھانەيە
وہ تۆ دەچن، وہ تۆ، وہ تۆ
ئەوى لە دل نیشانەيە

كە نارە نارى دى دلم
بە سۆزى سازى ماتەمم
لە يادى تۆ وہ كۆ دەبن
بە نەغمە و تەرانبەيە

لە دەفتەرى ژيانما
لە لاپەرە و بەشى ئەوين
لە خاتراتى تۆ گەرام
لە ژوانى عاشقانەيە

دەمىك بوو پەنجەرەي دلم
بە جارى داخراۋە بوون
نە پەردەكانى لادەچوون
نە گەرد و تۆز تەكانەيە

نە دەنگى ئاشنايە دى
نە كەس دەپرسى حالەكەم
كەبالى ھەر پەپوولەيەك
گىرى شەمى شەوانەيە

نە گورگە مېش بووہ عەسر
نە بوومە لىل بووہ سەحەر
نە پوژ بە جوانى دىتە دەر
نە مانگ لە چاردە خانەيە

نە خزمى باش بەدى دەكەي
نە دۆستى پاك و بى پيا
ھەچى كە بۆى دەچى، دەلى
ئەوہش يەككە لەوانەيە

ئەگەر كوو نەتكووژن ئەوا
لە رېشە و رەگت دەدەن
تەرورى شەخسىيەت، يەككە
ئەلەو بەشە چەكانەيە

نە حاكىمىك بەدى دەكەي
نە داوهرىكى بى تەرەف
نە حوكمى حاكمان ئىتر
ئەلپەرە عادلانەيە

لە بەر ئەوہى ھەموو دەمى
كە چاۋ بە ھەر بەھانەيە
بە گرىہ و فىغان ئەلى
رقم، ئەلەو زەمانەيە



خالە قازى



شوعه یب میرزایی

له م زه وینه قورینه که کورده وارییه
 له م زه وینه که ناوی خوا له سه ری دووره
 سبحانه لّلا
 خوا گیان
 خوای ئەم دنیا و ئەو دنیا و ته وای
 دنیاکان
 خوای دارین و بارین
 خوای مردنی شکووفه و همام و تیخ و
 تاریکی

ئە هی ئەو ژنە هی به قاپی پیاوه کانه وه مشته
 ئە که هی
 به قاپی خوۆته وه خوین
 به قاپی خوۆته وه ژان
 سلام
 "فه راج" و فه رعانی
 فه راج و خوۆره تاو له سیننه تا سووتاو
 خانمی مه جبووری و باش
 مه جبووری و دووری
 مه جبووری و مه جبووری و مه جبووری
 مه جبوورییه کانت باش خانم
 مه جبوورییه کانت و پیاویکی ۳۶ ساله ی
 عهینه کی
 مه جبوورییه کانت و بلیتیکی ناوه خت
 "مه رشهر به وقت باغ سیب"
 مه جبوورییه کانت وه ختی تاران له خوایا
 ئە خزایه خوواره وه
 وه ختی سنه تا که مه ر ئە هات
 وه ختی ئە لکول و ته نیایی پیکه وه یه خیان
 ئە کرد
 ئە هی که بد ئە هی که بد ئە هی که بد ئە هی
 که بد
 ئە هی زه ردی له عنه تی
 ئە هی ئە وه ی ئە وه ی ئە وه ی ئە وه ی
 ئە وه ی ئە وه ی ئە وه ی ئە وه ی ئە وه ی
 ئە وه ی ئە وه ی
 من چی بکه م له به رد که ئە شکیت

ده خیلت بم مه حوی
 فیڤم که چۆن به ئاوینه کان بلیم
 بهرگه‌ی گریانی ژنیک بگرن
 که خه‌وه‌کانی پرن له ته‌ناف و
 حه‌سره‌تی تهرمیگ تا قیامه‌ت
 که ته‌نیا بزه‌یه‌کی به ده‌م پاییزه‌وه
 له نیو قاپ عه‌کسه‌کاندا
 بو دایکی جی هیشتووه
 فیڤم که کراسه‌که‌م
 به کام بارا بنووسم
 که جیی ئەم هه‌موو زامه و
 غه‌رییمی تیا بیته‌وه؟!



محهمهد موه‌فه‌قی

خوین هات و خیابانی له تاران ده‌رکرد
 تۆ ده‌ست هه‌ر له گیرفانتا بوو
 هه‌له‌بجه و سه‌رده‌شت و سنه‌یان گا
 تۆ ده‌ست هه‌ر له گیرفانتا بوو
 برادرم "زنش را در تب تاریک بهتانی به
 ضرب دشنه‌ای"

قطعه قطعه قطعه قطعه
 تۆ ده‌ست هه‌ر له گیرفانتا بوو
 خوای
 ئەو ژنه‌ی له کووچه‌ی تووتی
 فروشه‌کانی تاران ته‌نیاییه‌کانیان داکه‌ند
 و

تۆ ده‌ست هه‌ر له گیرفانتا بوو
 وتم قیامه‌تی له چوارباخا به جه‌نازه‌کایا
 میزاندی و چوو
 تۆ ده‌ست هه‌ر له گیرفانتا بوو
 ناوی ئەو کورپی روژی بیده‌نگ
 بیده‌نگ له پشت مه‌دره‌سه‌وه ده‌نگیان
 داخست داوود بوو
 پیغه‌مبه‌ر نه‌بوو داوود بوو به بیده‌نگی
 ده‌نگیان داخست و
 تۆ ده‌ست هه‌ر له گیرفانتا بوو...
 له کتییی :
 تاران‌ه‌کانی ئەم پیسته ئیش ئەکا.

به و فرمیسکانه ی نه ترژاندوو ه].
شه قام خو مالی تر له گه ره ک به ربوو ته
ناوته وه، له م تال مه رگه دا کولانی له تر
ئه ده ی

که وگی ئه سپی ئه چورپته هه ناومه وه
له خه یالی هه وشیکی مۆن، موبایله که م
هیقت ئه کاته وه.

باران بیانوو یه که ئیستا هه رایه کین
بی هه را به دوا ی ژیا نا ...

[گری گومان لیلیم ئه کا تاریکتر ...
ئه و قژه مه لعوونه ت ئه مباته وه سه ر
حه سه ره ته کانی ماچ؛

وینه یه ک سوورتر دابه زه]

نامه یه ک بنیره پر له شریخه ی بارووت
نه بی

جه نگیک بکه دووکه لی سه وز بی
[بی خه یال ژیا ن قاو درا له شانی دووشکا]

تۆ دووریاگی به دوورگه یه ک له

دوورترین ده رده کانم

قه زات تۆ دۆپراوی له بو دپنی درۆوه کانت

پووتینه کانی پیاویک له پروتیما بی نوقته

ته نیاییم ژان ئه کا ...

دریژه ی ئه م کولاژه



سروه مه جیدی

کولاندنه وه ی په راسووی خه ون

عهینه کی ئه تگیرنیت و خه ونه که وگه کانم
جگه ره

جگه ره

لوچت ئه که ن.

نینۆکی ساته کان لاک ئه ده م با تیرخه و بن

رۆژه قه ترانییه کانم ...

[گورگان دووتم به گاسیکی گرساو



تیتراژی ئەم بەژنه مهرگ پڕیژه به تیراژی
داخ کردن

ئەگەر له پوژی وشه کانم تیپه پیت
ژنیکی ته خترم - فیرم به - فیرم که.
[من له دهرفه تی کراسه که ی خۆم
هه لئاسراوم]

خواییداگ مردن و نیوی ئەولاتر دایکم
دیپریکه خالی
سه ریشی شه مانییه کان هه لئه خا...

[بابام زامه کانم واژۆ ئەکا.]

دهستم بشکی پال به وه همی ترافیکه وه
ئەنم

من ونم له ناسنامه یه کدا و هه ر نیه
تویش سه ربازیکی میهره بانی له
قومومه یه کدا ناخوئته وه
هه نسکه کانی سه نگه ر و

دوو سی گه ز تا باران

له تاران که برای

دووریه کانمه

ماچم که ماچم که

که مکۆل خه فه تباره و سووور

فیشه _____ ده کا.

دایکم زستانی گسک ئەداته ناو
مانتوه که م.

[تۆ له گه ل جهسته ی بی سه رمدا سلفی
ئەگری؛

سوور له پیاوی بی کونجدا ئەخوهی]
سوێل قهیتانی چما چه قیگینه چناگه ی
خۆزگه یه کی قهوی
منیش قاوییه کانتم قه ی کرده وه

قیزه ون - هه لسه -

له چکه که م له پیستی شه ودا گری دراوه.

له گیرفانی پالتاوه که ت هیشته ی

ئەگه ریک باویشک ئەده ی

تۆ پالت به خالییه ی ستیانیکی سووره وه

دا

من ته نیاییم له ردینی هه وره کان شپرزتر.

تف له ته ناف و ته ماربوونی تارمایت

به روکت پره له ماتیکی چوارمشقی.

[خوات بی ئەم شه وگاره په نجه ره ی

دریژی ته نیایی

بیده نگی تف ئە کاته وه ناوپای ئەم

شیعرا نه]

له سی شه ممه ی ئەم پارکه بیزووت ئە که م



خالۆ کوردین

له سووتانی دارستاندا
 ئەهریمەن شەمچەیه و
 چاوه کانی به گری "چیا" دائه گیرسینی
 نیشتمان لاپەرەکانی ئاوێستایه و
 هیۆر/ هیۆر ئەبیتە سووماک
 ئاهوورا ژینگه وانیکى هیلاکه و دلّی
 هه لئه قرچیی!



Yusif Kulunekzadê

1
 Na na,
 erê min û rê
 gelyêk şer e
 hey hooo lawooo
 te nezanî
 keçên bajarê min
 biskên xwe dane kîj bayî?
 her temen demek e
 vê ser...bo...rê
 pê avis dikim
 qey te nepirsî
 di xudûkên wê asoya
 xiniz de
xoz bûm

2
 mişext
 pêl pêl
 li pêşîra te
 ez
 mîna xewneke xul
 serê mi destê min e
 şevê
 ne namo me
 xwe têr dispêrme te
 di vê leylanê
 bayekê
 pora te zozanî dikir
 hero gizîrte bûm
 li kinarên wê
 min rêya xwe
 pê xweş dikir
 gulek bû barê min
 di vê şevwerza hetikî
 zerikî



حەبیب بەخشوودە

شەو خاسە وە شەرتیگ م تو بۆنمە خەو
خەو خاسە وە شەرتیگ تو بایە سەر ئەو
ئەو شەو خەم تو وەفر فرەئۆ هاوردۆ
عشقت بۆە جاجمیگ و دامەئۆ ملامەو

ئەو دەستانەئۆ
بۆ قەلت و بۆری قەدی دار
بۆ بەزەئۆ
دەسوورپینن تەووری جەور



عەبدوللا حەمزە

ئەو وەرزه دۆ
لە هەووری هیوای بەهارۆ ...
بارانی ورە ببارۆ ...
دەوون و
داری تخیل کراو
رادەبنەووە
دەبنەووە بە لێرەوارۆ...
دارستان
پردەبیتەووە
لە "شیر" و "پلینگ" و "بەور"
دەبرنەووە



كامران شافيعی

كیمان له گه له سەردەشت؟

با دوو به دوو

دەست له مل یهك

به كۆل بگرین!!!

بۆ بیکەسی شارەكەم!

مانگ

گله بییم لیته

هه مووشه ویک

چاوت لییه

حالم چۆنه

بۆ هیچ نالیی؟

نه شم بینی

بۆنی سیوی ئیرهت بۆ دۆ

هینده هیدی را مه بووره

هه تاو

له تۆش زۆر دلگیرم

ریگای

به یانیت بیرەدا

تۆ دەپەری

تۆ بۆ لالی له حاستی من؟

ده شتیک بلی

زهوی

له بات تۆ بام

بم بیستبا

دەستیان له بینی شار نا

رادەوستام

بێدەنگ مەبه

خه جالهت بن

ئیه وهك ئەو خه لكانه نین

گوۆ و زمان و چاوتان نه بیته

شه ش کورته شیعر



سامال ته حمه دی

پاسان

به دهه پړوه /

خیرا /

نالوز /

پر له که لکه له /

دوور.. نیزیکی...

وشه یه کیش چیه، بیانووم وه ده ست

ناکه وی / داسه کنیم...

له به رخویه وه بلئ:

ئه وه ژنیکی تواوه ی نیو ئاوی نارنجه

که بیخویه وه /

جهنگ سپیتره له کوتر

ئاته کی ری له توزه قورسه که ی شک

ده ته کیم

له و قورساییه ی سه فهر له هه نگاومی

شه ته ک ده دا

تا کوو سووک سووک سووک

بی له هه وا خه می دی هه لنه مزم

شار شیوهت ده کات

به هه زار دلویه گولاله وه کاتیک /

پاییز گه لای له ده ست با وه رده گریته وه

شه قام /

شه قاوی پربواری له با سووکتر /

دی و ده چی..

کوومه لانی لالی لیکنه بان /

هه لده که نه گه رده لوولی ئامیز و /

له نیشانه ی دیمه نیکدا شار شیوهت

ده کات

جهنگ سپیتره له کوتر

کی چووزانی پیاو چوون ده بیته نارنج به

رهخت و فیشه کدانه وه؟

مه گین له "ئاسویه کی دووره ده ست" /

نوقمی ئاوابوون و ئاوی .. دوور..

زه رده ی چرایه ک بینئ سوور



به هه زار دلۆپه گولاله وه کاتیک /
پاییز گه لای له ده ست با وه رده گریته وه

دووریه سی به چواره که ی ئەمن

هه و دایه کی دریژه /

ناسک /

یان بسکی یاری له دوور

له ویشم نه خاو و نه رم لی دادی /

نه ده پسکی لیم پریگا /

یان زمانیش که بللی "دوور بنواره!" و /

به یار و ئەغیار بیژه /

بیژه دووریه سی به چواره که ی من /

دنیا ی تیدا ده گونجی /

بی له و جییه ی دوور نه بی

کوچی کانی

هه موو پوژیکی /

له که پرره ی به یانییه وه

تا ئە و ده مه ی خوور ئاسووده ده بییت و

دنیا چاوی لیک ده بییت

تو کوچی کانی...

نه بو هه ری می هه وره یلی نه زوک /

یان بو که ره نئینه ی خودایانی ئاو

ئه گه ر ئاره زوویه ک /

یان خوژگه یه کیشیان له دوو ناردی و /

به ناهومی دی هاته وه

که س نه یگوت نیشانه ی وشکاوییه

گوتیان هه موو /

ته خته سه هۆله کانی جه مسه ر و

که ندا وه کانی نیوقه دی زه ویش /

هه ر تاکتیکی کانی

که دهستی یه کمان گرتبوو

ئه و راکه راکه ی نیو می شکم

ده لپی خه ریته ی هه رچی رییه به

جه غزینگ ده خولیتته وه سه ر هزرری که /

نییه و /

ده په ری نیی له سه رم ئە وه ی هه شه ..

ئیتر له هه یه تازه تر مه گین هه ره یچ /

یان وته ی نیو که وانیه کی بو هه می شه

داخراو

(مه یه به دوومدا خوینه ری هه ژار!)

تو چوو زانی که دهستی یه کمان گرتبوو /

ئه و له بهر مانگه شه و پیاسه ی ده کرد

منیش به و تاریکاییه دا بو کوئی ده چووم

چەند ئایە تیک له سوورەتی چەقۆ



جەواد حەیدەری

بۆتان نییه
جگە له چەقۆ سویند به هیچی تر بخۆن
بۆتان نییه جگە له گەل داس له گەل هیچی
تر جووت بن
هەرگیز بۆتان نییه
جگە له رووباری خویندا نه بئ مه لئ بکه ن.
فەرزە لە سەرتان هەمووتان لە سەر لیواری
چەقۆ پیاسە کەن.
ئە ی خە لکینه
ئە ی گە لی چەقۆ پەرەست
فەرزە لە سەرتان هەموو سوژدە بەرن بۆ
چەقۆ و
ئە و شتانە ی که دە بی پرت.
ئە وانە ی ملکە چی چەقۆ نه بن
هەربەر نه فرە تی چەقۆ دە کە ون.
چەقۆ هەر چه قۆ یه
چ کول بی ت
چ تی ژ بی ت

ئە و ئیمە بووین
چەقۆمان نازل کرد و
سوورە تی داس
ئە و ئیمە بووین
خوینمان به چەقۆ به خشی
سەرمان به خشی به داس
سویند بئ به چەقۆ و ئە و شتانە ی دە بی پرت
ئە و ئیمە بووین
چەقۆمان به ئیبراهیم فرۆشت و
خوینی ئیسماعیلمان لئ کړی.
ئە ی خە لکینه
ئیمە بووین
چەقۆمان بۆ سەر سیو نازل کرد
سنگی گە نمان به داس هە لدری
ئیمە بووین ریواسمان کرده دەستە ی
خوشکی چەقۆ
خوینمان کرد به هاوری گیانی به گیانی
داس .
ئە ی خە لکینه
ئێوه هەمووتان ناوتان چەقۆ یه
هەموو نازناوتان داسە
ئێوه هەمووی چەقۆ پەرەستن
هەموو له خیلی چەقۆ و داسن
ئە ی ئە وانە ی که بپرواتان نییه به
رە و ابوونی خوین و مە شر ووعییه تی چەقۆ و
شمشیر



تیمه بو هەر که سیک چه قویه کمان
ناردووو!!!

هەر چه قویه.
تیمه بو هەر که سیک چه قویه کمان ناردووو
به خه لات.

تیمه فه رمانان دا به چه قو
دهست و قاچی هەرچی کتیه بیبرن
گوئی هەرچی گورانییه کهر کهن
چاوی ئاو و کانی کویر کهن

هه موو عومه ریگ عومه ر نییه
هه موو شاریک شار نییه

مه مکی هەرچی جوانییه بیبرن
زمانی هەرچی عه شقه ئه نجن ئه نجن کهن.
تیمه فه رمانان دا

هه تا کله سه ریگ هه بیته
هه تا دلویک خوین هه بیته

بو برینی ملی هەرچی وشه ی ناسکه
بو برینی هەرچی له ئاسک ناسکتره

چه قو هەر هه یه
چ له باکور بیته چ له باشوور
چ له روژه لات بیته چ له روژئاوا.
ئه ی خه لکینه

بو هه لدرینی سنگی ئاو و ئاوینه
بو ونجر ونجرکردنی هەرچی گوله گه نه !!!
تیمه فه رمانان دا

بو ئه وه ی له کوئل عه شق بینه وه
هه موو روژی سی جار په نابهرنه بهر چه قو
روژانه هه زاران سلاوات لی دهن له دیداری
چه قو

هه موو به زمانی چه قو بدوین
هه موو به شیوه ی داس سه ما کهن!!!
تیمه نه فره تمان کرد له ئاو

روژانه هه زاران نه فره ت بکهن
له گومان

تا ئیوه خوین بنوشن
نه فره تمان کرد له شه راب
تا ئیوه خوین بنوشن.

له له ززه ت
له عه شق

تیمه فه رمانان دا به خوین
سوژده ببات بو

تیمه بو هەر یه ک له ئیوه چه قویه کمان
ناردووو.

چه قو

ئه ی به دیهینه ری چه قو

بو داس

تیمه دراوسی چه قو بووین

بو شمشیر.

هه میشه میوانی خوین بووین

ئه ی خه لکینه

له خویندا نووستین

چه قو چ پان بیته و چ باریک

له خویندا جووت بووین

چ کول بیته و چ تیژ

چ کورت بیته و چ دریژ

چه قۆمان له په نجه کرد
 هه می شه ده مان له ناو ده می چه قۆ دابوو
 له گه ل چه قۆ دا جووت بووین
 به خوین غوسلمان ده رکرد
 به چه قۆ له شمان پیس بوو
 به چه قۆ ئاومان دابه شکرد
 جوگرافیا مان دابه شکرد
 خوینمان دابه شکرد
 به چه قۆ نووسیمان ژیان
 به چه قۆ نووسیمان ژان
 به چه قۆ نووسیمان ژن
 ئیمه به چه قۆ مکیاژمان کرد
 به چه قۆ پرچمان شان کرد
 ئیمه به چه قۆ ژمان نه وازش کرد
 به چه قۆ سازشمان کرد
 به چه قۆ گوش کراین
 به چه قۆ داره داره مان کرد
 به چه قۆ بالق بووین
 به چه قۆ نووژمان کرد
 به چه قۆش تۆبه مان کرد له سهر به رمالی
 خوین
 به چه قۆ سه رخۆش بووین
 ههر ئیمه بووین
 له چه قۆ ملوانه که مان دروست کرد
 به چه قۆ شه ره فمان به کور به خشی
 به چه قۆش له ززه تمان له کچ سه ندنه وه
 به چه قۆ خو مان داپۆشی
 به چه قۆ پاکیزه بیمان له ژن سه ندنه وه
 به چه قۆ روت بووینه وه
 به چه قۆ پۆشته بووینه وه

له خویندا شهیتانی بووین
 له خویندا له گه ل هه رمی ده سته ملان بووین
 له خویندا له گه ل کچی دراوسی چاوشارکیمان
 کرد.
 له گه ل چه قۆ شان به شانی گۆرانی پیاسه مان
 کرد.
 له گه ل چه قۆ جگه ره مان به با کرد
 له گه ل چه قۆ شه رابی خوینمان نۆشی
 له گه ل چه قۆ رو مانی نه فره تمان خویندنه وه
 ئه ی خالقی چه قۆ و داس
 ئیمه هاوشاری چه قۆ بووین
 ئیمه له کونی چه قۆ وه سه یری ئاوینه مان
 کرد.
 ئیمه به چه قۆ زاری شیعرمان کردوه
 ئیمه هه می شه له گه ل چه قۆ یه ک مال
 بووین.
 ئیمه به چه قۆ خه ونی په پوله مان
 ته عبیر کرده وه.
 به چه قۆ فرمی سکی چاوی بیوه ژمان سپری
 به چه قۆ چاوی هه سره تمان رشت
 به چه قۆ ناوکی له ززه تمان بری
 به چه قۆ ته وقه مان کرد
 به چه قۆش مالئاواییمان کرد
 به چه قۆ روژوومان گرت
 به چه قۆش روژوومان شکاند
 به چه قۆ ئه لفوبی مان نووسی
 له سه رچه قۆ ته رمی خو مان ناشت
 چه قۆ مان له مل کرد
 چه قۆ مان له گوئی کرد



به چه قوؤ ناتمان دابه ش کرد
 به چه قوؤ برسیتیمان دابه ش کرد
 به چه قوؤ لایه لایه مان کرد
 به چه قوؤ خه وتین
 به چه قوؤ خه وتمان بینی
 به چه قوؤ عاشق بووین
 به چه قوؤش دابراین
 ئیمه له دهستی چه قوؤدا هه لپه رین
 له گه ل چه قوؤدا چووینه په رده وه
 ئیمه شیعی چه قومان له بهر کرد
 کلاوی چه قومان له سهر کرد
 ئیمه له ژیر پیخه فی چه قوؤدا
 یه کترمان راموسی
 ئیمه به چه قوؤ دهنگمان رهنگ کرد
 به چه قوؤ سپی مان کرد به رهش
 رهشمان کرد به سپی
 شهومان کرد به روژ
 روژمان کرد به شهو
 ئیمه به چه قوؤ هه مووشتمان رهنگ کرد
 خه یالمان رهنگ کرد
 عه شقمان رهنگ کرد
 سیاستمان رهنگ کرد
 بارانمان رهنگ کرد
 ئیمه له سایه ی سهری چه قووه
 بوئی نه فرهت و یه قین و خوینمان گرت.
 له سایه ی سهری چه قووه
 نه فره تمان له باران و گوول و بون کرد.
 له سایه ی سهری چه قووه
 بزه مان ون کرد

گورانیمان ون کرد
 شیعرمان ون کرد
 گریانمان ده سته کتوت
 حه سره تمان پیبه خشرا
 له م شه وانهدا ده سته برایه کی چه قووم
 پیی وتم:
 نه گهر مردم تو چاوی هه رچی چه قویه
 به ئاو مه مشون
 من که به خوین غوسل دراوم
 له ژیرخاکا مه منیژن
 من که له ناو پیستا حه شار دراوم
 چه قویه کی تر که زور هاووریمه و
 ماله که یان له پشت مالی خومانه وه یه
 پیی وتم: تو گیانی هه رچی چه قویه
 من فه راموش مه کهن
 ئیمه هه موومان به چهند پشت ده چینه وه
 سهر چه قوکانی شاری زه نجان
 نه وانیش به چهند پشت ده چنه وه سهر
 خیلی شمشیر
 له دوورگی خوین نۆشان .
 ئیمه چه قوؤ نه بووین
 کردیانین به چه قوؤ
 کردیانین به داس
 کردیانین به شمشیر.

کهس نامناسی، ناسنامه م به
 بو مانه وه له نیو دلتا
 به قیزاییک ده عوه تم که

ماندوو یه تی ناوی منه
 ئارام مه به ئارامش به
 به دوو ده ستت به تاسه ی دل
 به باوه شییک ده عوه تم که

(۲)

وه ره په یخه مبه ری شعر
 وه ره شادی نازل که
 دونیا به غم له ناو چوو
 وه ره و چاوه ری مه که

چاوی تو خوی کتیبه
 پیویست به کتیب ناکات
 توم زه مینی خوش ئه ویت
 ئاسمان لیم تی ناگات

تو ده فرمانی مووسای
 حه یاتی ده می عیسای
 تو مه عبه دی، مزگه فتی
 به ره همه نی، کریشنا ی

کاتی که ماچم ئه که ییت
 خودا تیمدا مه ست ئه بی
 ئه وه ی که ناوی نیسته
 به ماچی تو هه ست ئه بی

تو ئایینی تو دینی
 تو فریشته ی زه مینی



حه مید شه ریفی

(۱)

به گه رمای نیو ده روون ده نگت
 وه ره بی ده نگ بانگم بکه
 به سه نده لی به کافه ییک
 به شعرئی ته پر ده عوه تم که

ئی ره دووره تو نزیک به
 من ئه ترسم تو ترس مه به
 بو دووری له م شه به ح ژینه
 به کوئی نوور ده عوه تم که

من په روازم تو دانم به
 هه ر به مگره و ئازادم که
 بو ئاوازیک له لچ بانت
 به قه فه سییک ده عوه تم که

من کوچه رم تو شارم به



وهه شادی دابهش که
تۆ ئه وینی تۆ ژینی

هه رگیز ناؤمید نه بوو

له کوینهی ئه م جیهانهی
با بییم و زوو پهیدات که م
با بییم و روژی سهد جار
خۆم به سه رگهرد بالآت که م

ئه من سه رزه مین تۆ
ئه تۆش وهه خودا به
بو لیوی بی ده رمانم
به ماچیکت شه فا به

هه موو شهو به شه میکهو
چاوه ری دهنگی درگام
گشتمان حالمان خراپه
شه م و ده رگا و من و زام

وهه په یغه مبه ری شعر
وهه شادی نازل که
دونیا به غه م له ناو چوو
وهه و و چاوه ری مه که

(۳)

هه موومان چاوه ری تین
حه تا درگای ماله که ش
شه وانی ته نیای و
من و کوئی شه می گه ش

(۴)

من ئه زانم ئه گه پمه وه
به ده م گو رانی ک غه ریب
بو شه وانی شیتی ئه شقی ک
بو یه ترسم له مه رگ نییه

شه مه کان هه موو گریان
ته نانه ت گو رانیه که ش
ته نیایی ته نیا تر بوو
من مام و سه قفی بی به ش

من به وشه یی ک دیمه وه
ئه رو مه نیو وته کانت
له سه ر زمانت دیمه ده ر
بو یه ترسم له مه رگ نییه

گو لدانه کانیش زه رد بوون
به لام تۆ هه ر نه هاتی
بو خه موکی په نجه ره
ته نیا ری گه ی نی جاتی

هه ر وه ک خه ونی ک ئه گه پمه وه
به بزه یی ک پر له تاسه
دیمه نیو نیوه شه و خه وت
بو یه ترسم له مه رگ نییه

له چاوه پروانی تۆدا
هه زار جار خۆر ئاوا بوو
روژ به ئۆمید بینیت

ژنانه یه نیو «دهریا» کان

نیرانه یه نیو شه پرکان
نیرانه یه نیو گوپرستان
نیرانه یه زورداریتان
نیرانه یه ژن کوژیتان

ئه وه ژن نه و که تو کوشتت
هه موو کوردستانت لیم کوشت
نه ته نیا بهس یه ک دانه ژن
به لکوو تو نیشتمانت کوشت

تو دهستت سووره به کوشتن
گه لآو و سرووشتی کوردستان
تاوانی تو زور گه وره یه
توی قاتلی دهریا و باران

به لام ئه وهت له بیر نه چئی
«ئاسۆ» هه میشه «پرووناک» ه
جوانترین نیوی ژنانه
«شه پۆل» و «هیاوا» و «ئاوات» ه

هاورپی هه میشه ی کوردستان
ئه بی نیوی بهس «ئازاد» بیت
دۆست و په فیقی نیشتمان
ئه بی هه میشه «سه ربه ست» بیت

یا کوردستان نیو ژن نییه
یا جیگه ی ژن کوژان نییه
یا کوردستان بی ژن کوژان
یا کوردستان وه ک کوردستان

من خاترم، بیره وه ریم
کات نا کاتی هه لئه فرم
هیلانه م قاپی سه ر تاقه
بۆیه ترسم له مهرگ نییه

کاتی بانگم ئه کهیت به ناو
زه ره کانم ئه بن به نوور
دینه ژووری تاریکته وه
بۆیه ترسم مهرگ نییه

هه رگیز ترسم له مهرگ نییه
کاتی ئه زانم ئازادی
ناوی تو یه داویه به ئه شق
بۆیه ترسم له مهرگ نییه

(5)

ژنانه یه نیو «کوردستان»
ژنانه یه نیو «نیشتمان»
ژنانه یه نیو «ولات» مان
ژنانه یه نیو «ئالا» مان

نیرانه یه نیو ئاینتان
نیرانه یه نیو قانونتان
نیرانه یه نیو کلتورتان
نیرانه یه نیو باوه پرتان

ژنانه یه نیو «به هار» مان
ژنانه یه «گه لآ» و «کوستان»
ژنانه یه نیو «سروشت» مان

(۶)

من دلنیام ئەو پوژە دیت
ئەو پوژە ی وا تو چاوه پیت
ههتاو به سهر سهری کپودا
چۆپی ئازادی بگپیت

من دلنیام ئەو پوژە دیت
ئەکهونه ری ئومیده کان
ئەگه پنهوه لای هیواکان
شادی ئەگات به ماله کان

من دلنیام ئەو پوژە دیت
پوژی ئازادی خهونه کان
ئارزووه کان بهر په نجه ره
ئەگه ن به ئاواته کانیا ن

پوژیکی وا ها به پپوه
ئەو پوژە ی وا شهر ئە کوژن
پوژی که وا باوه شی دوور
به گه رمی یه کتر ئە گووشن

من دلنیام ئەو پوژە دیت
پوژی که وا هه تاوی تر
شار داپوشی بو په شبه له ک
بو ژینی تر بو پوژی تر

دلنیا بن ئەو پوژە دیت
پوژی که وا شه هیده کان
جه شنی ئازادی ئە گپرن
له گوپستان نیو کیوه کان

جوگرافیا

بوو هاواری ئە کرد

جوگرافیایه ک بوو له هاوار
ئە چوو

جوگرافیا هاوار بوو

خه لکینه له پپی

خوا ئەم میژوو بهرزو کهن

له پپی خوا ئەم

میژوو داپوشن

له

پپی خوا ئەم میژوو

گه رمۆ کهن

میژوو له tv یه کانا بوو، خه لک تفيان لی ئە کرد

میژوو له هه واله کانا بوو، خه لک پیوه ی ئە گریان

میژوو له بهرمانا ئە نجن ئە نجن بوو

میژوو تاقه تی نه ماوه بنووسی دپراوین

میژوو تاقه تی نه ماوه میژووی لای ئیمه بی و

دپراو بی و میژوو تاقه تی نه ماوه میژوویه کی

لاره مل بی

سروودیک بوو ماندوو

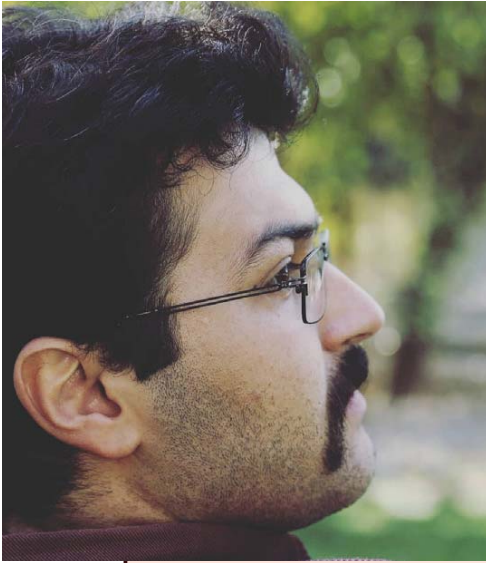
سروودیک بوو سه روچاو بریندار

سروودیک بوو کهس تاقه تی نه بوو بیخوینی و

بلی ئەمه تویت "دینمان ئایینمان هه ر نیشتمان"

ئە ی سروودی خیا نه ت لپکراو:

گه رووه کان نه مان بتخوینن



ئارام فه تحی

من باوکم ئەلئ: نیشتمان چ گیرئکی
 به دهست ئیمه وه خواردوو!
 باوکم ئەلئ: به زه ییم به نیشتمانا
 دیته وه که نیشتمانی ئیمه یه
 من باوکم سئ شه وه به نیشتمان وه
 ئەخه وئ و
 به نیشتمان وه

هه له سئ و
 من باوکم پئی وایه نیشتمان باوکیکه
 پیر، خه ریکه بهرئ
 من باوکم خه ریکه بهرئ
 بهرئ که چاوی نه بئ بیئ نوور چوون
 دیل ئەکرئ و
 لاقی نه بئ بزانی رینگا چوون هه پراج
 ئەکرئ و
 گوئی نه بئ بیستی، سرووده کان چوون
 ئەکوژرین و
 دلئ نه بئ بزانی خوین چوون به فیرو
 ئەچئ

ئهی نیشتمانی باران و درهخت و بالنده
 که باران و درهخت و بالنده بتفرۆشن
 ئیتر تو نیشتمانی کئیت؟!

گوچکه کان نه مان بتیستن
 هه ره ئه وان مان!
 ئەوان که نیشتمان و شه هیده کانیا
 پیکه وه فرۆشت
 ئەوان که هیواکان و ئاینده یان پیکه وه
 خنکاند

هه واله کان زیندوو بوون و ئیمه مردوو
 سرووده کانیا برد، گه رووه کان بیئنه وه
 شه هیده کانیا برد، ئازادی بیئنه وه
 نیشتمانیان برد و خوین هاتنه وه!

ئیمه که دهستمان دانابوو له گه ل
 دهستی نیشتمانا بیبرنه وه
 ئیمه که چاومان دانابوو له گه ل چاوی
 نیشتمانا بیکوژنه وه
 ئیمه که هه والئ له چاومان بوو ئەگریا
 هه والئ له قژمانا بوو

ئهمانرئیه وه
 ئیمه که خوومان دانابوو به گوله وه
 بچینه بهرده م میژوو و
 ئیمه که دامانابوو به هسانه وه بلئین:
 ده م باش!

به شهرافهت بلئین:

فهرموو!

ره گم داکوتاه له م خاکه

وه رگپر: کامیل بۆکانی



ئه تۆ له م دهشته وشکه تینوو ره رۆژیک
ده که ی کوچ و
له گه ل تۆ دینه مائاوا نمه ی ئه سرینی
چاوانم

نیگات تال و په شوکاوه
دل ت به درک و دالی نائومیدی زوور
ره نجاوه

خه م و ژانی نه هاتی تین و توانی نیو
هه ناوی تۆی هه لئینجاوه.

به خوین و ئاره قه هیزت وه بهر ئه و
جه نکه له ژاکاوه هیناوه
به رامبه ره له مه تی ئه و گشته توفانه ی
ره گ و ریشه له بن دینن
به ته نیا و ده سبه تال سنگت وه بهرداوه.
له بو تۆ کووچ له م خاکه وه هایه

ده ست له گیان بهرده ی
ئه تۆ وا خاوه نی رازیکی شاراوه له گه ل
دار و گه لای ئه و چیمهن و هه رده ی.

ئه تۆی ئه و هه وری تاریک هینه ری بی
ره حمی بی باران هه راسان کرد؛

ئه تۆی ئه و ویشکه ساله بهرده و امانه...
ئه تۆی هاوالی نیوه ی ریگه بوونی ئاشنا و
یاران هه راسان کرد؛

ئه تۆی فیل و درۆی هاوپی و که سوکاران
هه راسان کرد؛

ئه تۆی هاوار و ژاوه ی که متیاران و
قره ی ناخۆشی بی کو تایی قه ل و دالان
هه راسان کرد.

ئه تۆ به نیوچاوانی پاک و بیگه رد و
نه جیبی خۆت،
که له و لای گه نمه جارن،
خۆشتر و زور پرشکووتر له هه زاران تاجی
خۆر هه لدی؛

به گونای تاوه سووتت وا به تینی تاوی
 سه ر ئەم ده شته سووتاوه؛
 به روخساریکی داگیرساو به تینی ئاگری
 غیرهت،
 که وا ئیستا له بهر چاوم گه لی به رزه و
 به رزتر له هه زاران جامی جه مشیده؛
 ئەتۆ به و چاوه خه مبارانه وا روژگاری
 کانی بوون،
 کانگای شهوق و شادی و کامه رانی بوون،
 ئیستاکه ش جه خار و حه سرهت و خه م
 سیبه ری خستۆته سه ر سه ریان،
 ده پۆی لیره و
 له گه ل تۆ دینه مالتاوا فه ی ئەسرینی
 چاوانم.

سه رئه نجام لیره ته نیا و ده ست به تال
 روژیک،
 له نیو جه رگ و دلێ ئەو خا که ده شتی
 گول ده پروینم من؛
 سه رئه نجام لیره روژیک دی له سه ر
 لوتکه ی چیا وه ک خۆر
 سه روودی به رزی سه رکه وتن ده خوینم من؛
 ده زانم
 روژی دیسان دیه وه ئیره.

ریشه در خاک

فریدون مشیری

تو از این دشت خشک تشنه روزی کوچ
 خواهی کرد
 و اشک من ترا بدرود خواهد گفت.
 نگاهت تلخ و افسرده است.
 دلت را خار خار ناامیدی سخت آزرده
 است
 غم این نابسامانی همه توش و توانت را زتن
 برده است ...

ئه من لیره ره گم داکوتاوه له و خا که؛
 ئه من لیره ئەویندارم به ئەو خا که ی
 ئە گه ر پیسه و ئە گه ر پا که؛
 هه تاکوو دوا پشوو لیره ده مینم من؛
 سه رم سورماوه چیم لیره ده وی و چی لی
 ئە سینم من؛
 هیوای ئاسوگی گه ش گه رچی له نیو
 تاریکه شه و گاران به دی ناکه م،
 ئە من دیسان له نیو ئەو ده شته وشکه
 تینوو ده داژۆم.



دهدەلّی مانگ

وه رگپر: کامیل بوکانی

چاوه پروانم بئ هو
که له ده رگاوه که سئ بپته ده رئ؛
ده رک و دیواری ئه وان کاول بوو
به سه رمدا ده رمئ و داده وه رئ.

دهدەلّی مانگ و
گولئه ستیره یه واه ده ره وشئ
له قه راغ گونده وه پیاویک به ته نئ
ویستاوه
قچی قه لشیوه له ریی دوور و درپژی
سه فه رئ؛
کولّه باریشی له کول،
ده ست به ده رگاوه له بهر خووه ده رئ؛
له خه م و حه سه رته ئه م کومه له
خه وتووانه یه واه
خه و له دوو چاوی ته پری من ده ته رئ.

دهدەلّی مانگ و
گولئه ستیره یه واه ده ره وشئ
تاقه چرکیک نییه خه و بزپری له چاوی چ
که سئ
له خه م و حه سه رته ئه م کومه له
خه وتووانه به لام
خه و له دوو چاوی ته پری من ده ته رئ.

نیگه ران کازیوه
له گه لم ویستاوه،
به ربه یان لیمی ده وئ
بوو گه له گیان و ده روون دوپراوه
له ده می پاکی به پینم خه به رئ؛
من به لام
ژان و ناسوپی درووی ئه و سه فه ره م
به دلّم دا ده گه رئ.

شلک و ناسکولّه له شی شاخه گولیک
که به گیان چاندم و به گیان ئاوم دا،
سه د مه خابن که له ئامیزی منا
هه لده وه رئ.

ده ست ده گیرم به لکوو
ده رکه یه ک والا که م

می تراود مهتاب

نیما یوشیج

می درخشد شب تاب
نیست یک دم شکند خواب به چشم کس و
لیک

غم این خفته ی چند
خواب در چشم ترم می شکند ...



ئه فراسیاب گرامی

کۆلانی چاوه کانت ... مه یله و یار!

پاییزانه سه فه ری
 غوربه تی زه ریا ئه چینین
 من و
 تۆ ... یار
 پاش وه رزی له نا کاو گه وه ره بو ومان
 ئه گه ینه وه به نده ری ژیان!
 تاویک تهر ئه مه وه وه ک ئاو و
 ئه تکیمه نیشتمانی خۆزگه کانته وه
 تاویک ته میکی نزم
 ماندوو و شه که ت، ده مه و به یان!
 کۆتره کانی باهه لگری سینه ت
 رامنه کیشی به ره و ده ریای تاسه بار
 له گێژاوی وه یلانی هه ناسه ما
 ته نیا هه ر تۆ

متوربه م که ی به دارچواله ی ماچ
 رامژیینی به تریفه ی مانگی نیگات و
 ژیرم که یته وه به خالخالۆکه ی خال

ئه ی شه یداتر له سه مای باران
 ته نیا به هه یمه نه ی بالاتا سه فه ر ئه که م
 وه ک نه هه نگیکی په نابهر
 خۆم تل ئه ده م تا ئه گه مه روخی به هاران
 وه ک مانگ ئه خزیمه کانیه ی دلته وه
 خۆم ئه خه مه په ناگه ی خۆزگه یه کی
 هه ناسه سه رد
 پال ئه ده م به یه که م تریفه ی گۆناته وه
 تا وردترین شه ونمی
 که به په نای خالدا تی ئه په ری
 که شتی ویلی من ئه دا له به رد

ئه توانی مه ند و هیمن به یینیته وه بو که نار
 ... ئه ی یاری من!
 تای ده ریاهه گزی هه ناوم
 چه شنی دارگوژیکی مه ست
 شه ونماوی وه ک چلی ریحانه ی غه رب
 له م ئاران و زۆزانه ی گیاندا
 دل ئه بیته پۆلی مه لی غوربه تی
 په ناھه نده ی په ناتن، ئه ی ته بیب!
 تۆ ئه توانی له گه ل یه که م بارانی نارنج
 شه تلمکه ی له کیلگه ی به خت و خه یال



... مه گهر تو یار

«مه گهر تو ... له گه ل دوایین شه پۆل

که شتی شکاوی دلم

بهینیته وه بو که نار

ته قه ل ته قه ل

باهه لگره کانی هه لتلیشاوی روحم

هه ل بکه نه وه!

چ تو فانیک بوو

... هه ی هات له و شه وه ی یار!

ته نیایی به ته پللی دل بشکینن

کو لانی نا ئارامی سینه ت

به ره له وه ی خوړ هه لبی، بلاوینن!

ئه ی په نجه ره ی گو ل

خه و نیکم و سه فه ریکی هه می شه یی

مه یله و شه مال

هه ره سوو چیکی بیره وه ریم

له نزاری پیچی زولفتدا

مه یله و خه یال

خه نده ت پره له خه ره ندی خال

مه یله و مال

دره نگوه ختی

جاده به جاده

تا کو لانی نسرمی چاوه کانت

دل هه ره دل

گو ل هه ره گو له

غوربه تی چاوه کانت

ره نکه کان دلناسک ئه بنه وه

مه یله و کال!

ده فته ره نه قاشیه که ی دلم

جیگای خه تخه تی سه رشیتانه ی

منی منال

مه یله و مینیمال!

وه رزه کان هه موو جیم ئه هیلن

نغرو له قوولایی ده ریای چاوه کانت

چه شنی دار په لکی

گه لا گه لا هه لده وه رم

من و گه ردانه ی لیره ی عوسمانی

سو پاسالاری له شکرئ

پاییزانه

له به نده ریی وه نه وشه یی گه ردنت

له نکه ره ئه گرئ

نیوه شه وی

له ژیر هه ژمه تی بارانا ... له خاچ ئه دریم و

به تیکشکاوی ئه گه ریمه وه!

مه گهر تو یار!

لاولای بالات

به ته مه ما هه لگره ری

په نجه ت له روحم هه لپیکی

نا ئاشنا کانم پی بناسینن

کونجی تاریکی دلم

به رووناکی بچینن

دل می‌شیکه غه‌ریب
 په‌دووی سوورای سهراب
 ده‌مه و به‌یان
 به‌ناو ته‌می هه‌ناسه‌دا ئه‌گه‌رئ
 سنووری خوماری نیگات ئه‌ب‌رئ
 به‌ر ئه‌بیته‌وه بو‌ناو رووباری
 شه‌وفی له‌خوچوو‌مان
 ئه‌و ده‌مه‌ی
 وه‌کوو سیلاوی به‌هاران
 ئه‌رژینه به‌نداوی ستیان

له‌م نیشتمانه‌ کۆچه‌رییه‌دا
 کۆچه‌ریکم ... یار
 ئه‌سپیکم پیکراوی سنوور
 کۆلبه‌ریکی قاچاخی چاوه‌کان
 به‌هیمنی ده‌سرازی سنوورم بترازینئ
 تا نه‌هیلم گزنگی به‌یانت بژاکئ،
 خو‌ر بیته‌ ده‌وارنشینى بالآت
 تا مانگ بتکیتته باوه‌شته‌وه
 له‌گۆماوی پاش بارانی کۆلان!
 هه‌ناسه‌ت بکه‌م به‌که‌ژاوه‌ی ته‌مه‌ن
 بمگپه‌ به‌ناو خه‌ونه‌کانتا
 له‌هه‌ر کۆلان و شه‌قامئ
 مه‌ستی مه‌ست
 مه‌یله‌و ئه‌وین، سه‌رخه‌وئ!
 له‌هه‌ر ده‌ریا و رووباری
 ماندوو و شه‌که‌ت
 مه‌یله‌و ئه‌وین، له‌نگه‌رئ!

راستم پئ بلی ... یار
 ئه‌م ده‌ریایه‌ به‌بئ زریانی شه‌یدا
 به‌بئ بایه‌وانی هه‌ناسه‌ت
 به‌بئ که‌شتیی میهربانیت
 ناگاته‌ که‌نار...! نا!
 ده‌ریای چاوه‌کانت
 تیکه‌ل به‌زریانی ناوه‌ختی دل‌م ئه‌بئ
 من نازانم ... نا!
 له‌کام دورگه‌ی ئیوارانا
 ئۆقره‌ ئه‌گرئ!؟

ئه‌ی یاری من!
 هه‌ر گۆشه‌یه‌کی ئه‌م جیهانه‌ ئه‌رۆم
 په‌نجه‌ره‌یه‌کی لانه‌واز چاوه‌روانه
 که‌ژاوه‌ت له‌وێوه‌ تپه‌رئ!
 به‌ره‌و هه‌ر رووباریک ئه‌چی
 شه‌پۆلیک سه‌ری ناوه‌ به‌گاشه‌به‌ردیکی
 خه‌یالته‌وه
 له‌په‌ناتا ئارام بگرئ!
 له‌ویستگه‌ی هه‌ر شیعریک
 چاوه‌پئ
 شاعیرئ مه‌ست!

به‌که‌ناری هه‌ر دیه‌ریکا تپه‌ر ئه‌بی
 گۆلیک سه‌ری ناوه‌ته‌ کۆشی شیعریکه‌وه

داخم ئه‌و شه‌وه‌ی ... یار!
 ده‌مه‌و به‌یان!

سلام ئەر تو سی و سی سالانی
گ ژیاين پرژانئ هار پشت سهرت
ئاوه ختیهل فرهئ روچیانه سه

سهر په له لت

نامت

گران و خه مین

قوئل و تهر

تهر و تهل

چو ئه نار کالی

گ که تیه سهر زه مین و ناخالای قه پانیه سهرن

ههر چ میژه مه نینی ئهرن

شیرنا نماو

ههر چ بوړه مه وینی ئهرن

سوړا نماو

ئهناری گ بایس سهر ئهر په ل دار بانه نای

بله م خون بزایاتیر

ههر چو شه هیدی گ سهر ئهر سهر دار سهوز

بیه سی

خون شیرنه سی

نام گرانه سی

##

سلام ئهر تو

سی و سی سالانی

گ تور کلیکه ل خه مینت

نیشتیهر داوالم و

هه رایههر ئا نمه چوو

تا ئهردههر ته شبریقی

ئی نه و خووا چه مه لم، ئاو خووا

بچکی ئهر تلیش دهروم

ئای بقرچنی

ئای بقرچنی

ئای بقرچنی

###

سلام ئهر تو، سی و سی سالانی

ئهر تو

گ هایتیر ته نیا تو بزاین

«ئهر»

ههر چ مه که م

دلیم

خاسا

نماو؟»

سلام ئهر تون و ئی

لهش بی تهرمه

گ ههر لهت ئه ژن

قه شه وه زرنگی

دیارا داسی

قه توو په رووی

ئهر چله خانه ئال بردی

گ چو ژان زاواری

بنیشی ئهر سهر دامان

زاواران بی شوئی

گ تک تک

خون

ئه ژ توک مه مکهل

بچکتیهر زه مین و

ئه ژ ههر چکه ئی

دار ئهناری قه چ بی

سلام ئهر تو سی و سی سالانی

ئهر تون و ئهر ساله لی

گ هانا حهق قه بینما نه ره سو و

بیازی باوشی

ئاوه ختی دهروم بی

ئهر تون و ئهر چراخی گ ئهر سهر ریم گیسیا

و

چه مه لم گ ئی ژان ژیاين قوچیاوین

فاز کردی ئهر داوول ژهنی گ بال قه شانوتی

سلام ئهر تون و ئی ژهن سی و سی سالانه

گ ئاسمان گرتیه سیه قهر باوش و

په ژاره کوپهل قه کووله مه کیشی



سه میرا زه مانیمونفهرد

Jimare ①
Hawinî 2721



Nawendî Nûseranî Kurdistan

D

